5. OPERATIE "EXLAX" De ontwapening, registratie en concentratie van alle Duitse troepen ten Zuiden van het Noordzee-kanaal, in IJmuiden.

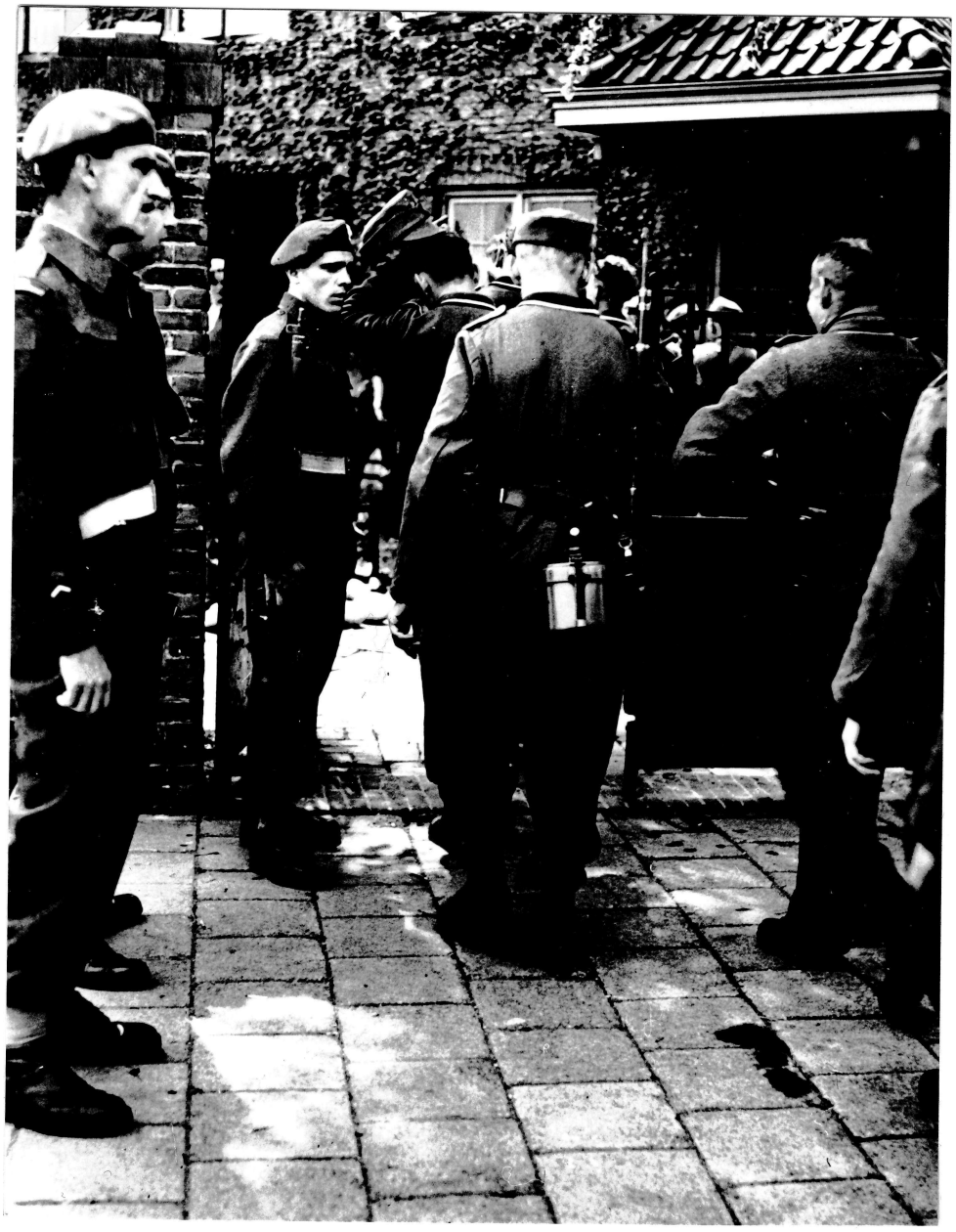

Ingang R.H.B.S. mei 1945

Wapens, munitie en ander oorlogsmaterieel wordt door de Duitse troepen ingeleverd. R.H.B.S. mei 1945

Van onder tot boven was de R.H.B.S. afgeladen met oorlogsmaterieel, hier een kijkje op de boven verdieping.

R.H.B.S. mei 1945

R.H.B.S. mei 1945

R.H.B.S. mei 1945

R.H.B.S. mei 1945

Duitse militairen na het inleveren van hun wapens
op weg naar het hun toegewezen concentratie gebied
te IJmuiden-West. Troelstra weg mei 1945

Kalverstraat hoek Fr.Naereboutstraat, mei 1945.

Velserduinplein, mei 1945.

Velserduinplein, mei 1945.

Sluitzegels in mei 1945 uitgegeven.

Pas gearriveerde Duitse troepen maken kwartier in de Bloemstraat, mei 1945

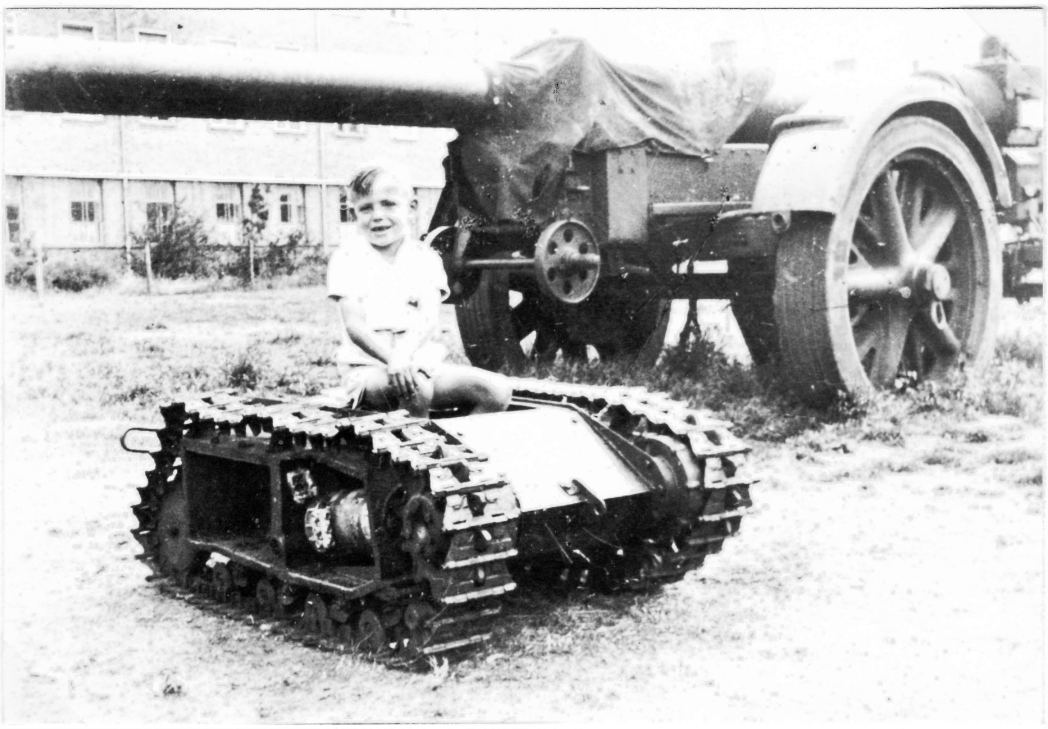

Inleveringsplaats voor het zwaardere oorlogsmateriaal was het grasveld voor het Hoofdbureau van Politie,boven:een zwaar stuk Duits veld geschut, en een Goliath tank. rechts:Kanonnen en Houwitsers van verschillend kaliber en makelij.

Controle post Pontplein Velsen-Zuid mei 1945
boven:Een auto van de luchtbeschermingsdienst,nu gereqireerd door de B.S. passeerd de controle post,onder en rechts:Britse matrozen van de Royal Navy gaan passasieren in Amsterdam,een vrachtauto van de papier fabriek Van Gelder en Zn. regeld het vervoer.

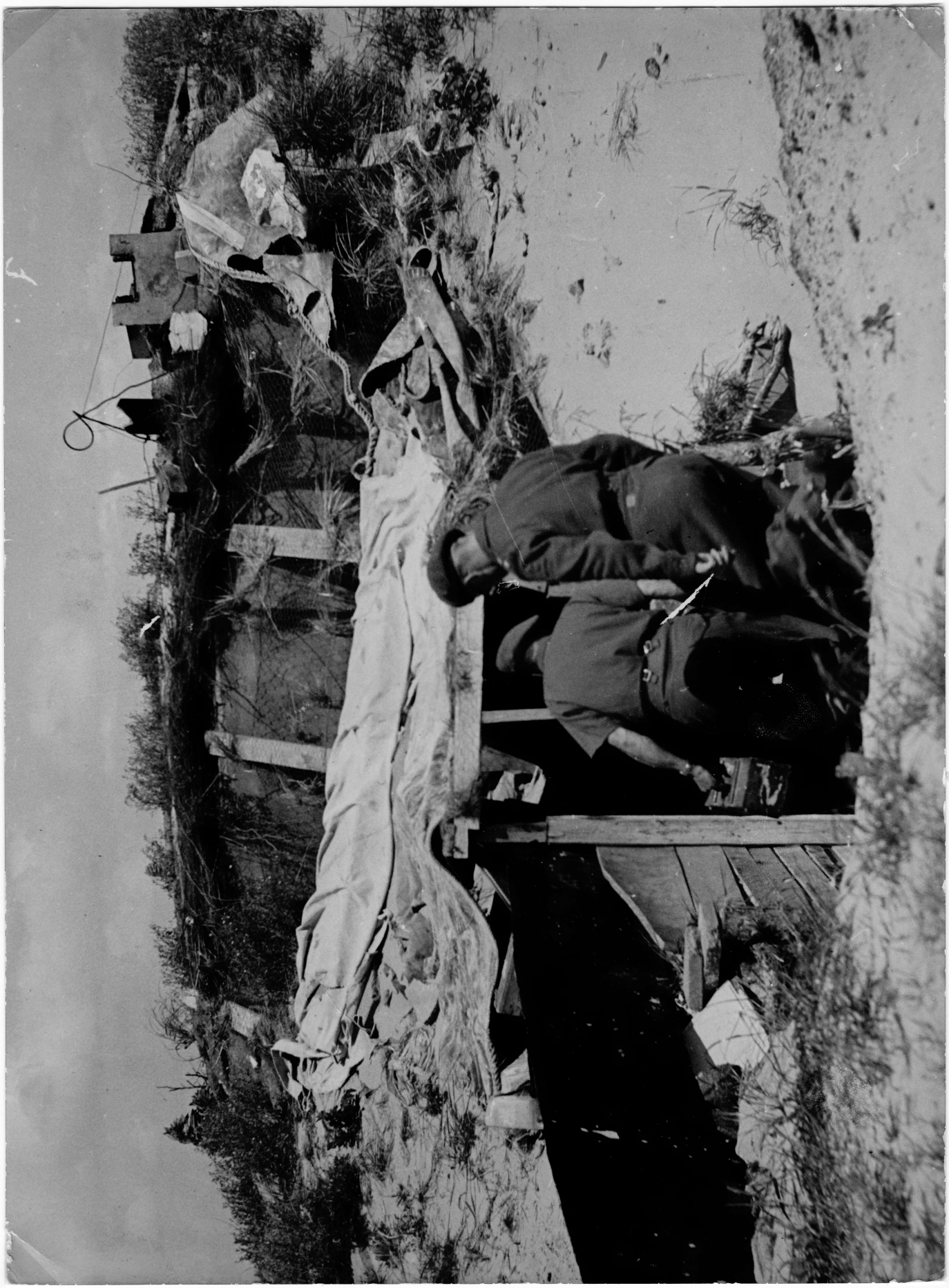

In het duingebied worden Duitse bunkers doorzocht. mei 1945

BABY
THE ROADS ARE SOFT IN HOLLAND!

B
GZ
8979

Aan de bevolking

Op last der Canadeese Bevelhebber wordt de bevolking medegedeeld dat zij in verband met de ontwapening en wegvoering der Duitsche weermacht

voorloopig voor de duur van waarschijnlijk een week zich na DONDERDAG 9 uur 'smorgens in het geheel niet meer op straat of openbare weg mag bevinden.

Waar deze maatregel met het oog op de veiligheid der bevolking genomen is, wordt zij in haar eigen belang verzocht zich hieraan zoo stipt mogelijk te houden. De richtlijnen zullen door de B.S. en Politie worden aangegeven.

De Canadeese Bevelhebber geeft de stellige verzekering dat de voedselpositie door hem zal worden verzorgd.

Het bovenstaande is van toepassing op de bewoners van het gebied getrokken in een lijn in de richting van Willemsbeekweg van Oost naar West en Lorentzstraat.

Het gebied ten Zuiden van deze lijn mag zich vrij op straat begeven mits geen demonstratie's of samenscholingen plaats hebben.

DRUKKERIJ „NIJKO" IJMUIDEN

6.DE AFTOCHT DER DUITSE TROEPEN. EIND MEI 1945

Een gedeelte van de Duitse troepen wordt d.m.v. schepen naar Duitsland terug gebracht , hier het verzamelpunt achter de vishal. 25 mei 1945.

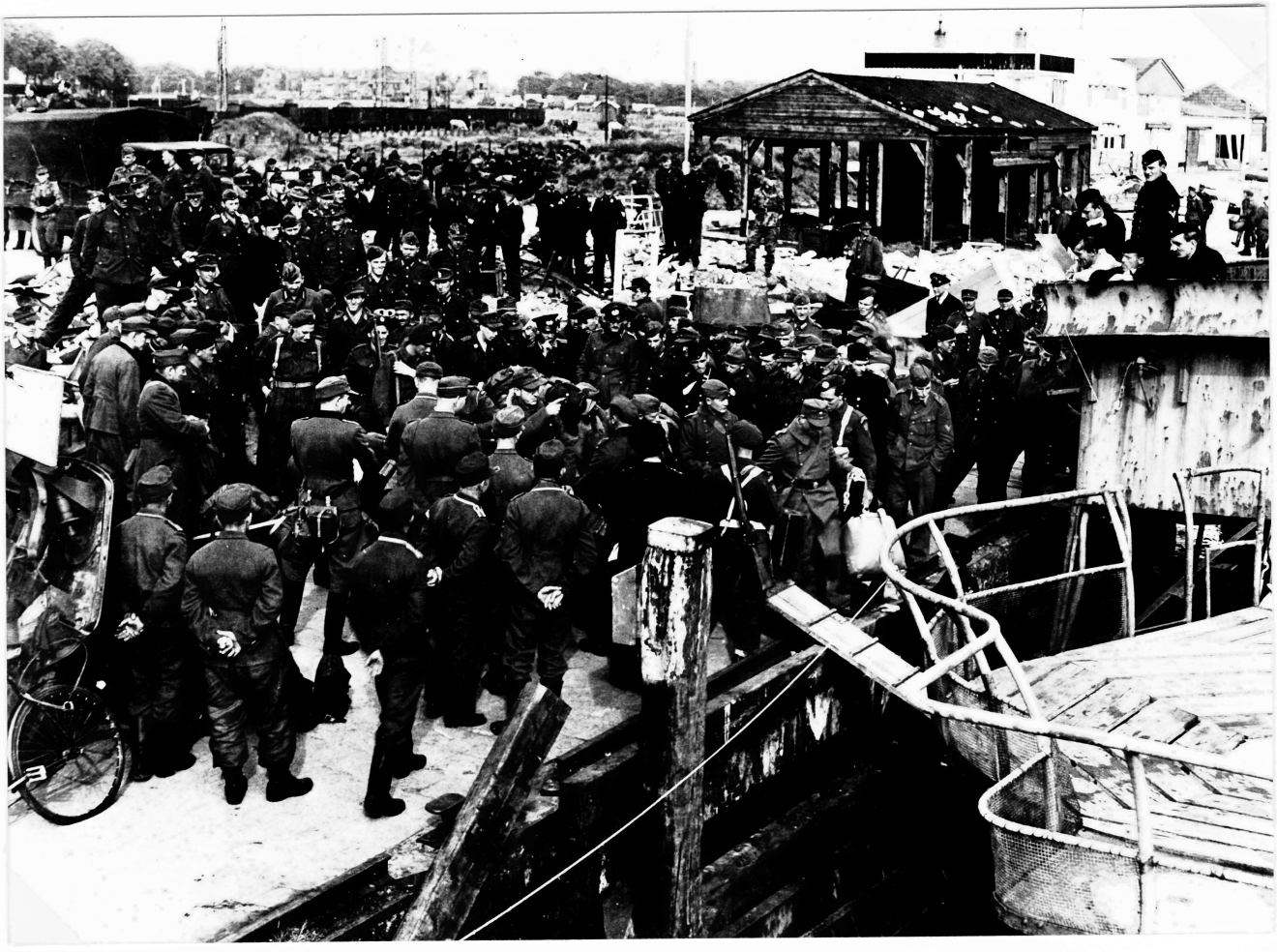

Canadese militairen zien toe dat het inschepen ordelijk verloopt.

Voor een ordelijke gang van zaken tijdens het inschepen zorgden niet alleen de Can: militairen"Boven" maar ook de Duitse Feldgendarmerie bewapend met MP 38/40 machinepistool"Onder"

De voor dit doel gebruikte schepen waren z.g.Kriegs-fischkutters van de voor-malige Duitse Kriegsmarine.

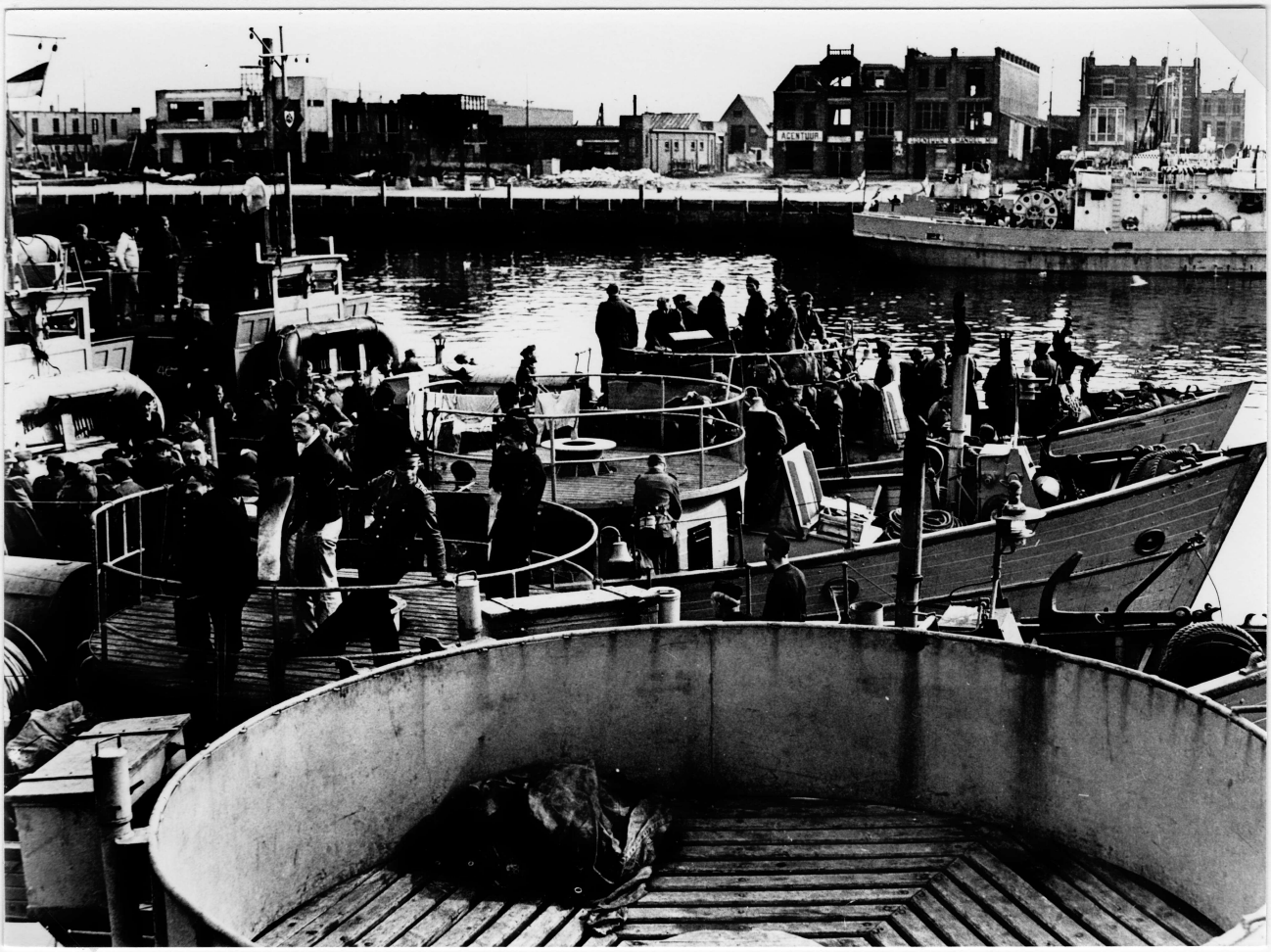
AGENTUR

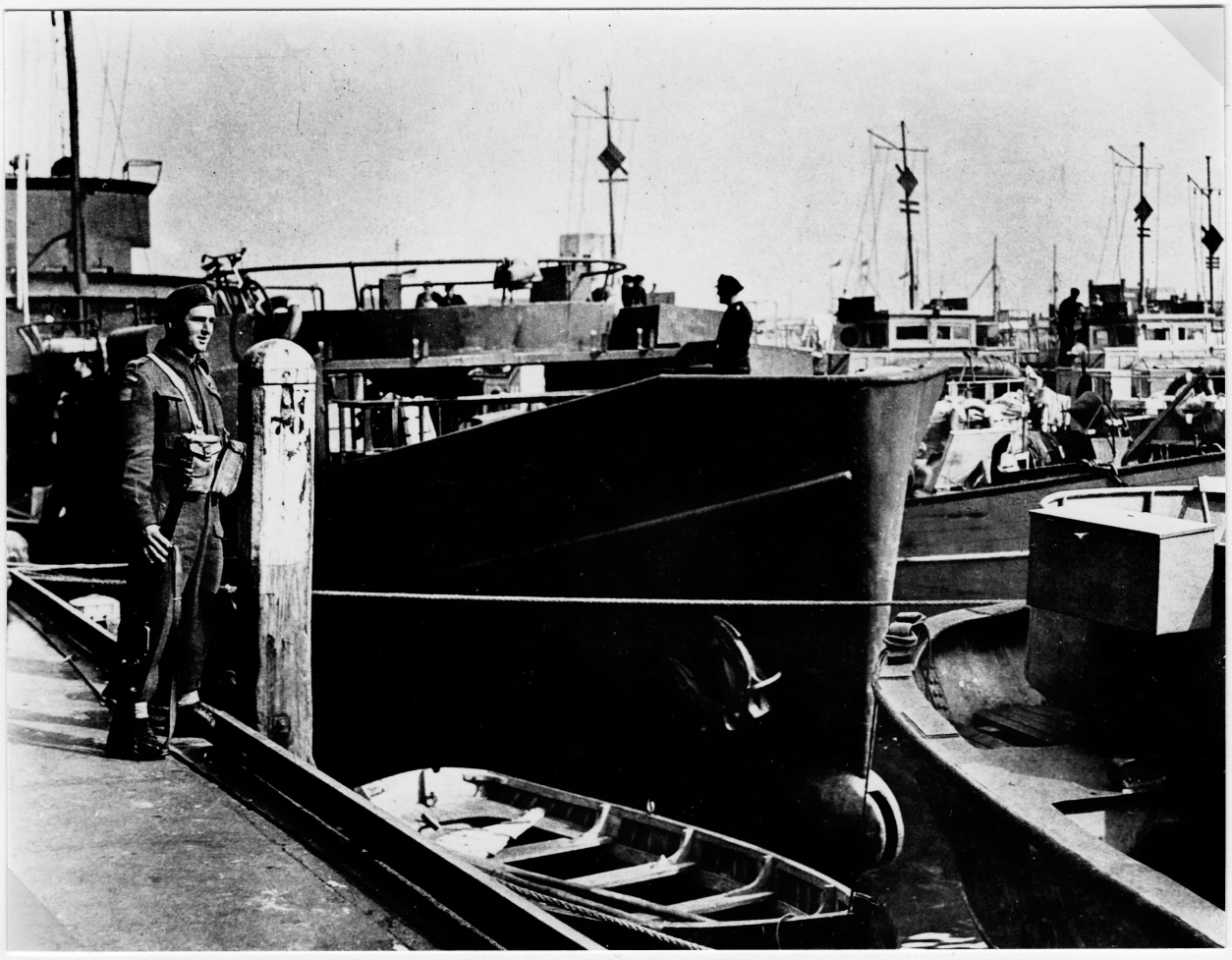

Duitse Kriegsfischkutters afgemeerd aan de vishal met aan de overzijde Britse mijnenvegers van het type BYMS.

De schepen maken zich klaar voor vertrek naar hun bestemming Wilhelmshafen.

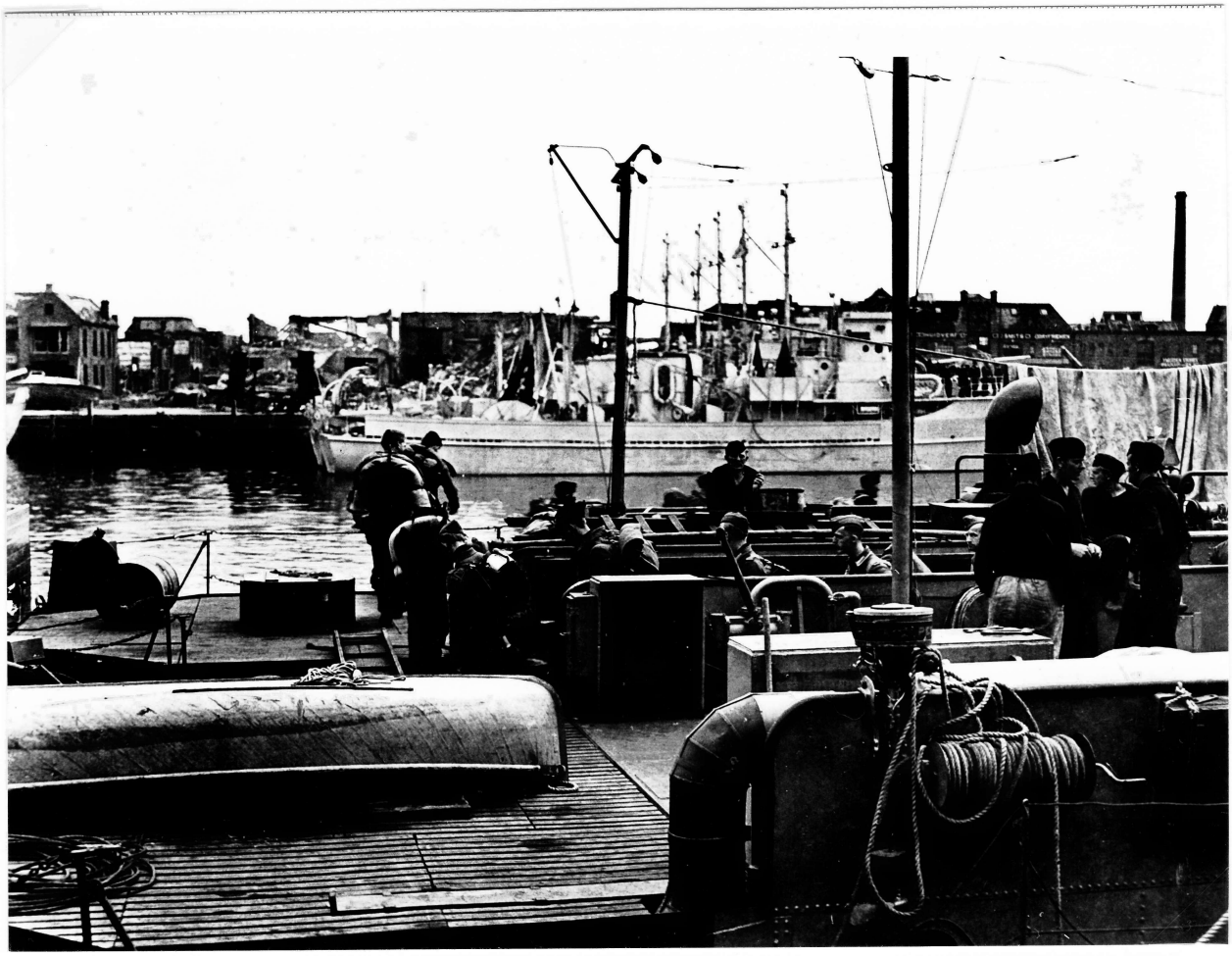

Duitse troepen in de Bloemstraat
gereed voor vertrek naar Duitsland
via Den Helder,Afsluitdijk,Sneek,
Zuid-Laren,Scheemda,Duitse grens.
eind mei 1945

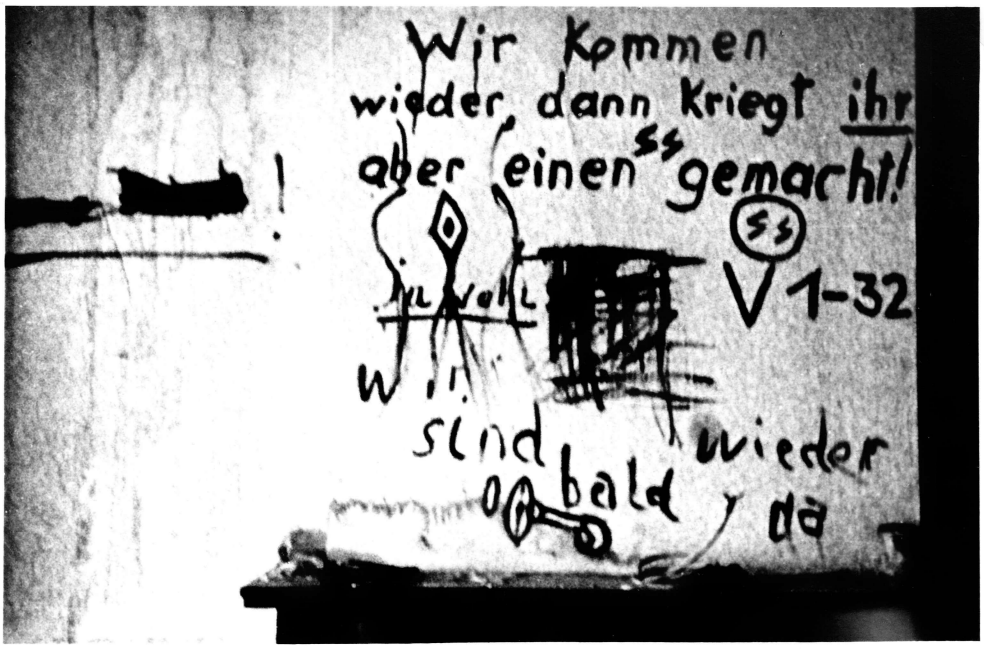

Opschrift achter gelaten door
Duitse krijgsgevangenen boven
de schoorsteenmantel van een
huis aan de Industrie straat.
mei 1945

Duitse militairen tijdens de aftocht
wachtend in de Trompstraat dit soort
opstoppingen kwam regelmatig voor
i.v.b.met de beperkte doorvoer mogelijk-
heid van de velser spoorbrug.
mei 1945

Langs Noord-Hollands polder-
landschap strekte zich weken
lang het grauwe lint uit van
Duitse troepen op weg naar
hun Heimat. eind mei 1945

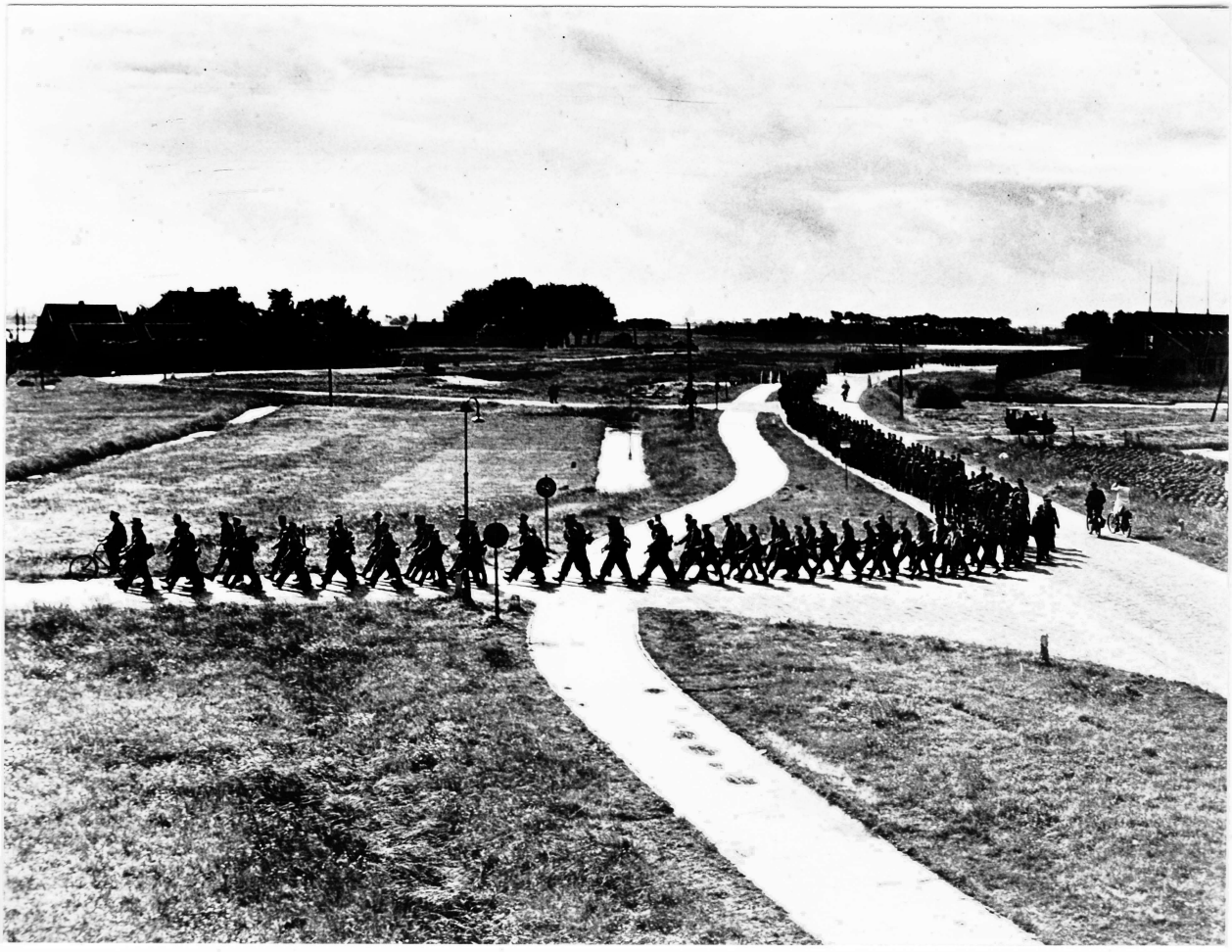

Geparkeerde pantser voertuigen op de Zeeweg van de 4'Princess Louise Dragoon Guards de verkennings eenheid van de 1'Can.Infanterie Divisie belast met de bewaking en begeleiding van Duitse krijgsgevangenen door geheel Noord en Zuid-Holland.

Zeeweg. mei 1945.

NEDERLAND
MUNTBILJET
FE256962
FE256962
1
UITGEGEVEN KRACHTENS
KONINKLIJK BESLUIT
VAN 4 FEBRUARI 1943,
NO. 2
DE MINISTER VAN FINANCIËN
EEN GULDEN
WETTIG BETAALMIDDEL
AMERICAN BANK NOTE COMPANY.

ANTWERP INTERNATIONAL EXHIBITION, 1885.
GRAND DIPLOMA OF HONOUR
(HIGHEST AWARD)
EVERY GENUINE PACKAGE OF
"WILD WOODBINE" CIGARETTES HAS THE
SIGNATURE THUS:
W. D. & H. O. Wills.
THIS LABEL IS ISSUED BY THE IMPERIAL TOBACCO CO.
(OF GREAT BRITAIN AND IRELAND), LIMITED.
REGISTERED TRADE MARKS Nos. 166892, 48798 & 5908.
"WILD WOODBINE"
CIGARETTES
W.D.&H.O.WILLS.
BRISTOL & LONDON.
10 CIGARETTES

CLOSE COVER BEFORE STRIKING MATCH

TRADE MARK
NOTTINGHAM CASTLE
Manufactured from
RICH. COOL
NAVY CUT TOBACCO
John Player & Sons,
ENGLAND.
NAVY CUT
MEDIUM
10 Cigarettes 10
PLAYER'S
NAVY CUT
CIGARETTES
"MEDIUM"
John Player & Sons,
THE CONTENTS OF THIS PACKAGE ARE THE GOODS
OF THE SUCCESSORS TO JOHN PLAYER & SONS, ENGLAND.

25 mei 1945 Bezoek van Canadese officieren aan de basis van twee mans onderzeeërs bij de Steigerweg,Zuidersluis te IJmuiden. v.l.n.r. onbekende Can.officier,LT.GEN.Murchee,LT.GEN.Foulkes,Commander Wilmot, Brigadier Roberts,Gen.Forster,Gen.Kitching,en een onbekende Can. Brigadier.

Twee leden van The Canadian Provost Corps poseren voor twee door de Duitsers achtergelaten tweemans onderzeeers type Seehund.
Steigerweg 25 mei 1945.

De Heer Maarschalk GOERING zijn vertrouweling,
De Heer TOON MUSSERT, zijn broeder,
De Heren ROST VAN TONNINGEN en SEYSIE, zijn vrienden
De Heer MAX BLOKZIJL, zijn leerling,

melden U met diepe droefheid het zo vurig verlangde afsterven van hun Führer, die door U allen zo liefelijk verwenst werd, en verzoeken te willen aanwezig zijn bij de lijkplechtigheid van

ADOLF HITLER

Ridder in de Orde van het eiken kruis van ijzeren haken en ogen met aardappel- en wortelloof,

overleden aan de gevolgen van „anschlusskoorts" en van gebrek aan levensruimte, na een langdurige slepende blitzkrieg-epidemie. De mis van Rek-wie-hem Ether-nam zal worden gecelebreerd door een troep N.S.B.ers en landwachters, onder de onbedaarlijk heldhaftige leiding van MUSSERT en RAUTER (die binnenkort aan de beurt zijn) De grandiose blijde uitvaart zal defileeren te Den Haag op het Binnenhof en geschouwd worden door WINSTON CHURCHIL en Gen. EISENHOUWER met hun gevolg! Goebbels, minister van Nazi-propaganda, zal om de feeststemming te verhoogen, daarvoor de in Nederland gestolen klokken en radio's ter beschikking stellen.

Geen bloemen, enkel dansmuziek is troef.

R.I.P. (Recht in de Put)

De Engelsen, Amerikanen en Russen kraaien victorie.
De Nederlanders delen in de glorie.
De Italianen zullen de dupe zijn.
De Duitser is en blijft; „DASSELBE SCHWEIN" !!

Eind april begin mei 1945
gedrukt door illegale pers
verspreid en uitgegeven.

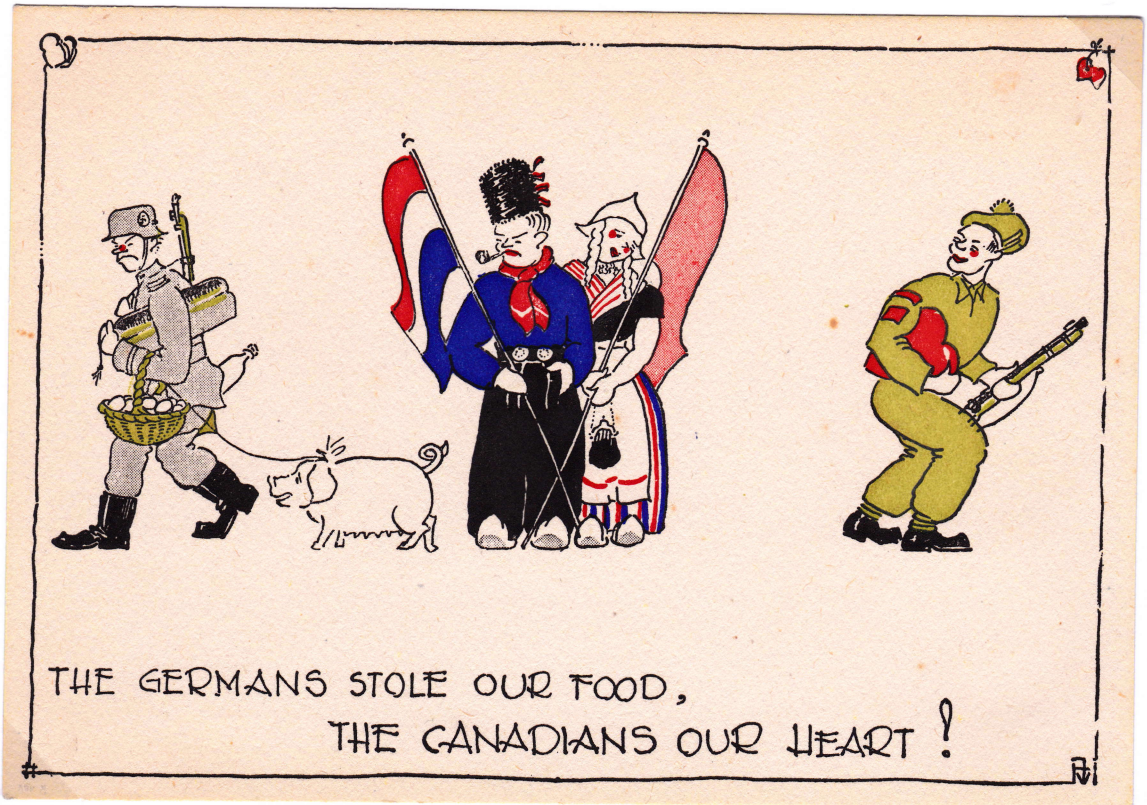

HET NEDERLANDSCHE ROODE KRUIS

ACTIE „ZUID HELPT NOORD"

6 IV 5.10 (LIMB) 3

Aan: Familie J. de Jager.

Willem de Zwijgerlaan 31

Landpoort/station

Gem. Velsen/N.H.

69236/179

7.VERTREK DER CANADESE TROEPEN UIT DE GEM.VELSEN.BEGIN JUNI 1945

Afscheids parade en commando overdracht van de Can.troepen aan het Britse Royal Berkshire Reg."Boven" de troepen opgesteld in de Groeneweg aangevoerd door de drumband van het Royal Canadian Regiment."Onder" Wilgenstraat.
juni 1945

Boven:Wilgenstraat,Onder:Briniostraat.

Op de paradeplaats het Tiberiusplein en de Briniostraat werd door de drumband van het Royal Canadian Regiment een grote taptoe gehouden.
juni 1945

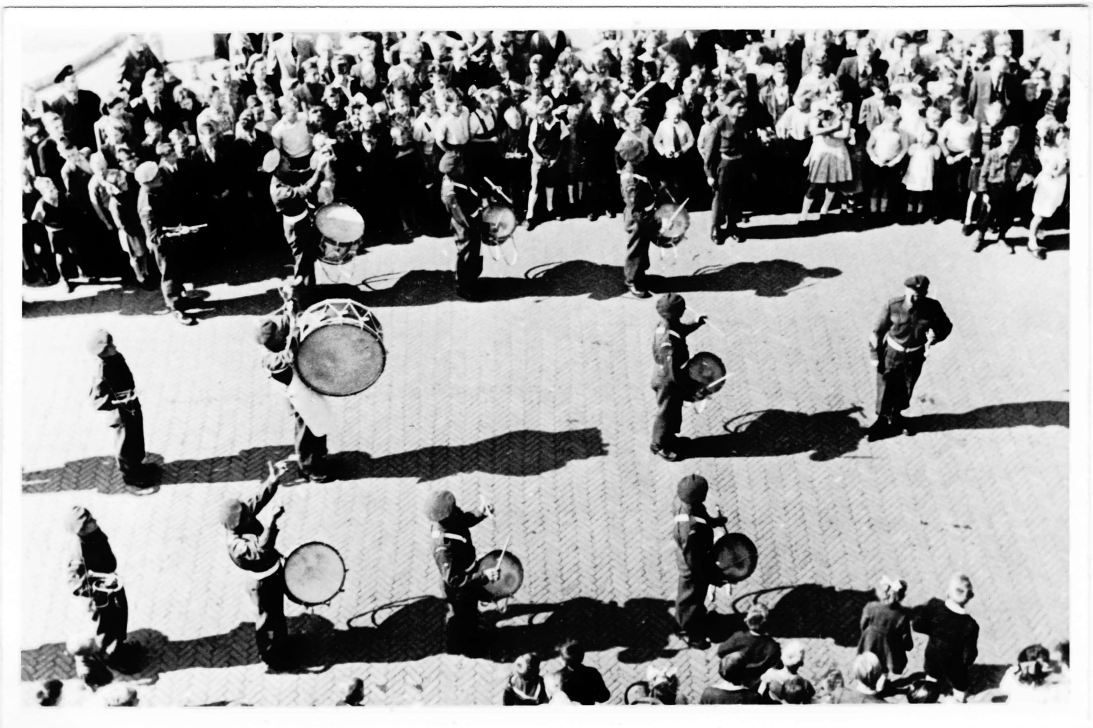

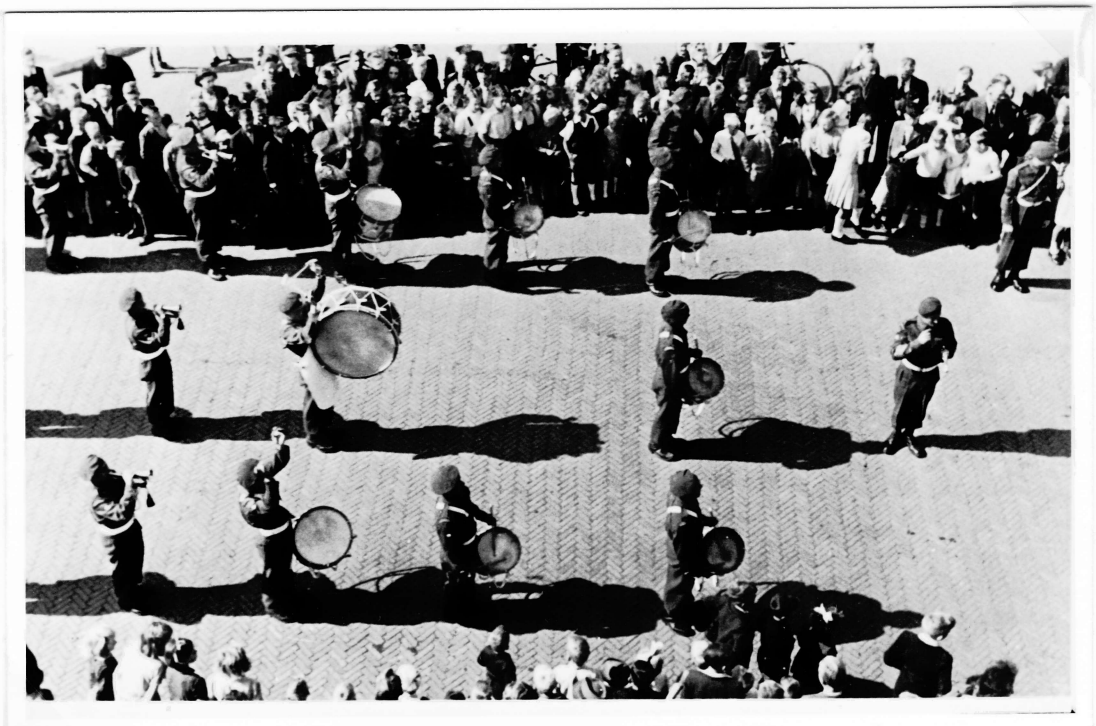

MASTERS
ARMY & NAVY
BRITISH MADE
SAFETY
MATCHES

CHURCHMAN'S
Special
No 1
Special
CIGARETTES
W.A. & A.C. CHURCHMAN, IPSWICH & NORWICH.
THIS LABEL IS ISSUED BY
THE IMPERIAL TOBACCO CO.
(OF GREAT BRITAIN & IRELAND), LTD.

MAANDAG 7 MEI 1979

HAROLD STEVENSON NA NEGENENDERTIG JAAR TERUG IN IJMUIDEN

„Herinnering geeft me soms het gevoel van een beetje trots en veel verdriet"

(Van één onzer verslaggevers)

IJMUIDEN. — Harold Stevenson is terug in IJmuiden. Samen met zijn vrouw Ethel maakt hij een reis van zes weken door Europa. De nu 65-jarige Canadees werd op 21 december van het vorig jaar gepensioneerd. Een datum waar hij naar heeft uitgekeken omdat dan een lang gekoesterde wens in vervulling zou gaan. De mensen bezoeken met wie hij in kontakt is gebleven. De plekjes terug zien die hij niet heeft vergeten. Harold Stevenson uit Parry Sound in Ontario. De man die op 31-jarige leeftijd als infanterist van het 55e Royal Canadian Regiment deel uitmaakte van de geallieerde legerschare die Europa daadwerkelijk hielp bevrijden van het Duitse juk.

Het echtpaar Stevenson verblijft in het huis van mevrouw Klein aan de Heerenduinweg. Haar ouders stelden de deur van hun woning destijds open voor Harold en diens vriend die waren ondergebracht in de toenmalige HBS aan de Briniostraat.

Gastvrij vonden de mannen er onthaal toen hun kruistocht door Europa, die zo'n slordige twee en een half jaar had geduurd, ten einde was en zij zaten te wachten op instructies voor de thuisreis naar hun vaderland. Het verblijf in IJmuiden duurde een paar maanden. De vriendschapsbanden bleven bestaan. Na het overlijden van het echtpaar Klein, met hun dochter. Daarheen richtte zich dan ook de eerste schreden van de Stevenson's na aankomst in Europa op 21 april.

Harold Stevenson is terug in IJmuiden. Een speldeknop op de kaart van Europa. Het uitgestrekte gebied waar hij grotendeels te voet doorheen trok. Harold Stevenson en al die duizenden soldaten die vrijwillig afscheid namen van hun vaderland en hun gezinnen om Europa te bevrijden.

Een kleine grijzende man. Een vriendelijk gezicht met een paar opvallend heldere ogen. Toen hij in 1943 besloot om „te gaan" liet hij Ethel achter met hun 2-jarige zoontje Douglas, de 5-jarige Rodger en hun 7-jarige dochtertje Helen. „Nee", bekent hij oprecht, „Ethel was er niet blij mee en ikzelf natuurlijk ook niet. Maar je liep er iedere dag over na te denken. Je las de berichten over de oorlog en vrijheid was een begrip dat voor ons zo veel betekende. Ethel ging als verpleegster werken in een ziekenhuis. Mijn eerste opleiding kreeg ik in Ontario. Kon dus veel thuis zijn. Tegen het eind van 1943 werden we per schip overgebracht naar Schotland. Het verblijf daar duurde slechts een paar weken. Toen begon het. Een konvooi van 15 schepen bracht ons naar Italie. We landden in Riccione. Een klein plaatsje ten noorden van Napels".

Gastvrijheid

Harolf Stevenson zwijgt. Steekt een sigaret op en zegt na een korte stilte. „Italië heeft een geweldige indruk op me gemaakt. Niet alleen de oorlogshandelingen maar ook het land zelf. Erg mooi. Veel vriendelijke mensen...." De opmars in noordelijke richting duurde maanden. Maanden waarin heel veel harde gevechten werden geleverd. Ontberingen werden doorstaan. Het halve regiment waar Harold deel van uitmaakte sneuvelde. „Makkers met wie je onder vaak lang niet eenvoudige omstandigheden lief en leed deelde, waren plotseling weg". Harold Stevenson voegt daar als een soort vanzelfsprekendheid aan toe.... „Ik ben vaak bang geweest. Soms ook nerveus. Vooral aan het begin. Twijfelde er wel eens aan of ik Ethel en de kinderen nog wel terug zou zien...." Als de gevechtshandelingen in de buurt van de rivier de Limone ten einde zijn wordt het regiment van Harold ingescheept in Livorno. Vandaar worden de mannen met Libertyschepen overgebracht naar Marseille. Daar begint het tweede deel van de veldtocht.

Via het Zwarte Woud wordt de opmars voortgezet. De laatste gevechtshandelingen vinden plaats bij Apeldoorn. Dan ineens is het afgelopen. Is het zo maar 5 mei 1945. De Duitsers capituleren.

„De dankbaarheid en de blijdschap van de mensen in de plaatsen die we daarna binnentrokken is een herinnering die je nooit meer kan vergeten. Aan de twijfel die je wel eens had werd een eind gemaakt. Je kreeg het besef dat het toch niet voor niets was geweest. Het wachten was toen alleen nog maar op de boodschap dat je naar huis mocht. Het verblijf in Holland was zo hartelijk". Hij kijkt naar mevrouw Klein.... „In dit huis heb ik de gastvrijheid gevonden waar je zo lang naar had verlangd. Daarom was het eerste doel van de reis die mijn vrouw en ik nu maken naar deze woning waarvan we de deur nog net zo gastvrij open wisten als 34 jaar geleden".

Dankbaarheid

Na het verblijf in IJmuiden gingen de manschappen van het 55e regiment naar

Engeland. De laatste etappe over de atlantische Oceaan werd afgelegd aan boord van de Nieuw Amsterdam. Harold Stevenson kwam thuis na ruim twee jaar weg te zijn geweest. Boven de deur van zijn woning trof hij een bordje aan. „Welcome home Daddy". „Ethel was nauwelijks iets ouder geworden. De kinderen waren gegroeid", vertelt Harold lachend. Diezelfde kinderen zijn nu getrouwd. Ethel en Harold hebben al 7 kleinkinderen. Zijn daar erg gelukkig mee.

Ieder jaar op de elfde van de elfde maand om elf uur — „dat is het tijdstip waarop de eerste wereldoorlog ten einde was" wordt er in Canada niet gewerkt. Een nationale feestdag. Een dag waarop de doden worden herdacht van twee wereldoorlogen. De overlevenden komen bijeen en vieren op gepaste wijze de kans die ze kregen om te overleven. Harold is één van die mannen die dat heeft helpen waarmaken. Waarom?

„Ik weet het niet. Ik geloofde toen in iets wat eigenlijk maar ten dele is uitgekomen. Ik vraag me af of ik het weer zou doen. Nee, ik geloof het niet. Mijn kinderen zou ik het in ieder geval afraden. Er wordt nog steeds overal gevochten. Het Midden Oosten, Afrika, Vietnam.... „Terugdenken aan de oorlog geeft me een gevoel van een beetje trots en veel verdriet...."

Ethel en Harold gaan vanuit IJmuiden naar andere plaatsen in Europa. Ze zijn heel erg onder de indruk van de wijze waarop de graven op de oorlogskerkhoven er bij liggen. Het is één van die bewijsjes dat het allemaal toch niet voor niets is geweest. De dankbaarheid van de mensen in Europa is tastbaar.

Voor een foto lopen Ethel en Hareld graag even een straatje om. Gearmd langs de Heerenduinweg in IJmuiden. Bevrijd gebied, mede dankzij deze eenvoudige vriendelijke mensen.

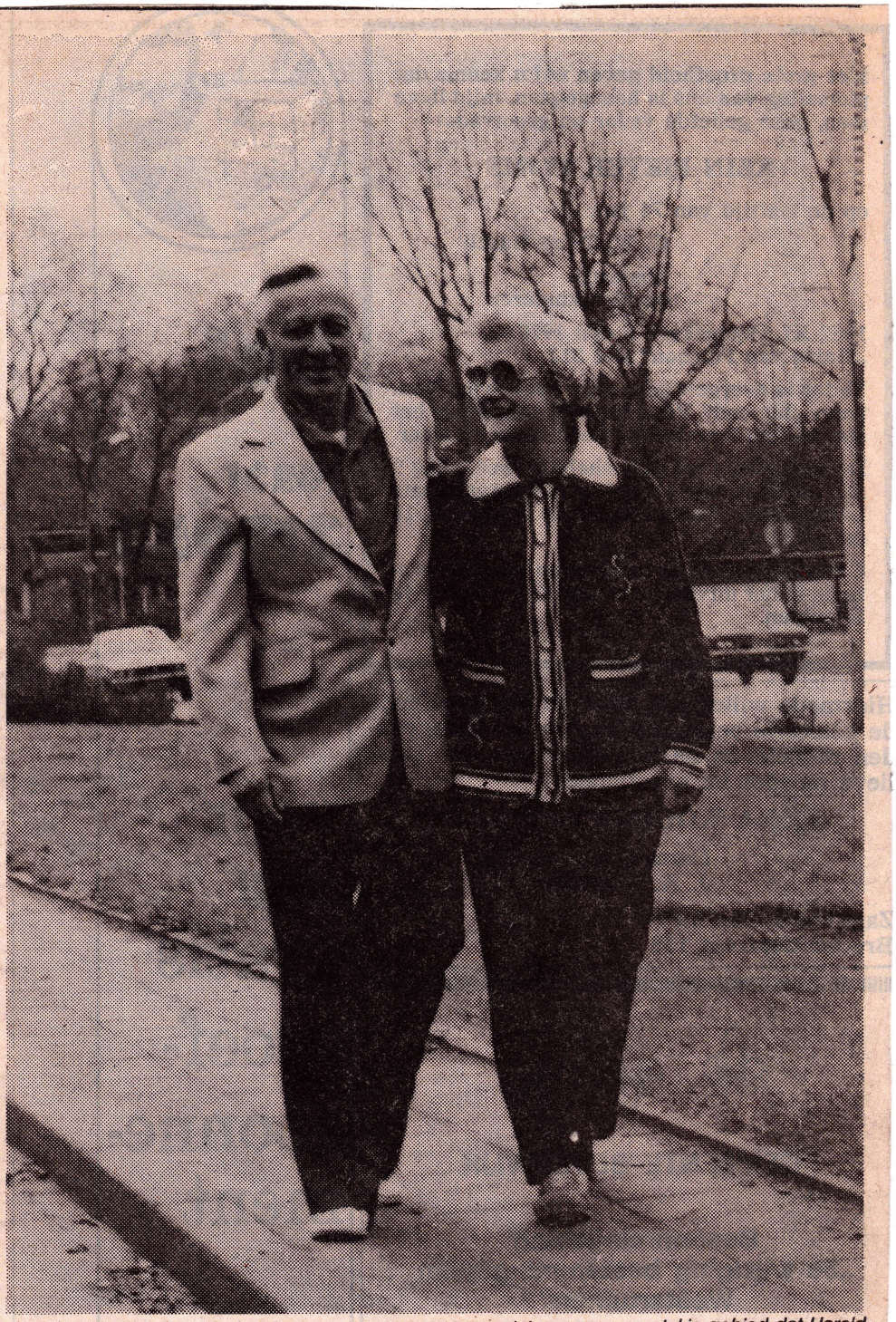

☆ *Het echtpaar Stevenson. Nu samen langs de Heerenduinenweg, een stukje gebied dat Harold veertig jaar geleden hielp bevrijden.*

THE ROYAL CANADIAN REGIMENT. DRUMS

Front.Row
Rose,Mowery,Thompson.S,Williams,Smith.

2nd Row
Mason,Larry,Collis,Langlois,Becking,Halbert,Page,Stevenson,Maitre,
Jeffery,Beales,McEwan,Litster,Eagle,Thompson.G,Young.

3nd Row
Lumley,Mallett,Villineuve,Preston,Mack,Bundy,Kenny.

CORK TIPPED
TRADE MARK
CRAVEN "A"
VIRGINIA CIGARETTES
CRAVEN "A" 10
TRADE MARK
CRAVEN "A" Cigarettes are made from the finest imported matured Virginia and other choice tobaccos guaranteed pure and absolutely free from adulteration of any kind.
CARRERAS LIMITED
(ESTD 1788)
ARCADIA WORKS, LONDON, ENG.

Light Mild
SMOKE
LEGION
CIGARETTES
BRITISH EMPIRE SERVICE LEAGUE
CANADIAN LEGION
CLOSE COVER BEFORE STRIKING MATCH

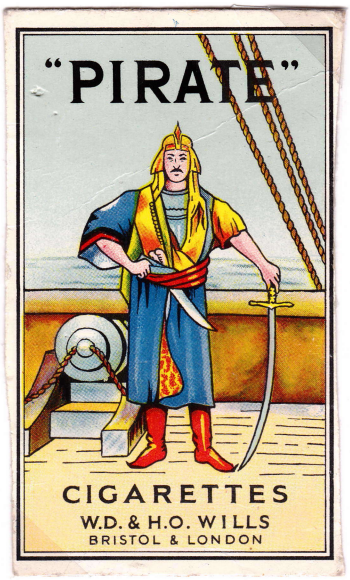
"PIRATE"
CIGARETTES
W.D. & H.O. WILLS
BRISTOL & LONDON

'Three Threes'
STATE EXPRESS
333

MEDIUM
CAPSTAN
Navy Cut
CIGARETTES
W. D. & H. O. WILLS,
BRISTOL & LONDON.
10 CAPSTAN 10
THIS LABEL IS ISSUED BY THE IMPERIAL TOBACCO COMPANY (OF GREAT BRITAIN & IRELAND), LIMITED.
Every genuine
CAPSTAN NAVY CUT
Cigarette
bears the name
W.D. & H.O. Wills.

Tartan
MILD
VIRGINIA
Tartan

1.-
Serie FN
№672110
WETTIG BETAALMIDDEL
KONINKRIJK DER NEDERLANDEN
ZILVERBON
Groot EEN GULDEN
Wordt ter betaling aangenomen door
De Nederlandsche Bank en aan alle Rijkskantoren.
Inwisselbaar in zilver na aankondiging.
Geregistreerd
1 October 1938.
De Agent van het Ministerie van Financiën:
De Minister van Financiën
1.-

Serie AG
№614181
WETTIG BETAALMIDDEL
KONINKRIJK DER NEDERLANDEN
ZILVERBON
Groot TWEE EN EEN HALVE GULDEN
Wordt ter betaling aangenomen door De Nederlandsche Bank en aan alle Rijkskantoren.
Inwisselbaar in zilver na aankondiging.
Geregistreerd
1 October 1938
De Agent van het Ministerie van Financiën
De Minister van Financiën
250
250
250
DE BUSSY AMSTERDAM IMP.

10
10
DE NEDERLANDSCHE BANK
BETAALT AAN TOONDER
TIEN GULDEN
DE SECRETARIS
DE PRESIDENT

Voorstel tot Stichting van den Raad van Illegaliteit voor Gem. VELSEN.
- -

Voorzitter: William Boerlage, Notaris, Vinkenbaan 9, Santpoort-Station.
Mede-leider Nat.Steun fonds.
Bestuurslid "Burgerwerk" Voormalig V-Leger,
thans opgenomen in B.S.-Velsen,
Vice Voorzitter Ned.Volks Herstel
Staf-Off. B.S. en lid L.O.

Secretaris: Casper Spoor, Chef Staf B.S.Velsen, Comm.voorm. V-Leger,
thans opgenomen in B.S.-Velsen.

Leden:

Mr.J.P.Engels, Pl.verv.Comm.v. Pol.te Velsen, Beecksanghlaan 98, Beverwijk
Comm.S.G. B.S.-Velsen, Comm.voorm. O.D. thans opgenomen
in B.S.

J.H.A.K.Gualtherie van Weezel, Cand.Notaris, Wijn.Dandelslaan 38 S.Poort
Commandant B.T. B.S.-Velsen.

van Koeveringen, Bedrijfschef Hoogovens, Zeestraat 99 te Beverwijk
Afdeelings-Comm.B.S. Sectie: Velsen-Noord.

P.J.van den Boogaard, Adj.Boekh.Gas- en Water, Feithlaan 14, Driehuis.
Comm.Burgerwerk Afd.IJmuiden van voorm. V-Leger,
thans opgen.in B.S. Officier B.S. lid L.O.
Bestuurslid Ned.Volks Herstel.

F.H.van Dijk, Directeur Advies-Bureau Ned.Volks-Herstel, Rijksweg 432 te
Santpoort-Dorp Gem.Velsen. Leider Nat.Steun Fonds Velsen.
Medeleider Landel.Organ., Bestuurslid "Burgerwerk" voorm.
V-Leger, thans opgen.in B.S., Toeg.Officier B.S.

P.J.E.van den Berg, Verzekerings-inspecteur, Schoterboschstr.12, Haarlem,
Leider Landel.Orgán., Bestuurslid Ned.Volks Herstel.
Toeg.Off. B.S.Velsen.(Vertrouwensman R.v.Ill.Distr.H'lem)

J.C.G.A.Roest, Boekhandelaar, Bloemendaalsche straatweg 129, Santpoort-St.
Off.B-S.Velsen.(Chef Iml.Dienst), Pl.verv.comm.voorm.
V-Leger, thans opgenomen in B.S.Velsen.

P.Boon, Officier ter Koopvaardij, Kleverparkweg 103 Haarlem, Offic.
B.S. Velsen, Comm. Sabotage-Ploeg (Vorrm., thans opge-
nomen in B.S.

J. de Meza, Fabrikant (Bijenstand "Mellona") Bloem.str.w.145 S.poort
Comm.Burgerwerk Afd.Santpoort-Station van voorm.V-Leger,
thans opgen.in B.S, Velsen, Lid Ned.Volks Herstel, Lid L.O.
Bestuurs-

M.van Loo, Ambtenaar Rijkswaterstaat, Oosterduinweg 98, Ymuiden-Oost
Pl.Comm. Sectie Ymuiden der B.S.Velsen.

W.J.Willems, Bedrijfschef Papierfabriek, Lijsterbeslaan 38, Beverwijk,
Comm.Burgerwerk Afd.Velsen-Noord van voorm.V-Leger, thans
opgenomen in B.S.Velsen. Bestuurslid Ned.Volks Herstel.

A.Marcelis, Employé Hoogovens, Hofdijklaan 29, Driehuis, Gem.Velsen,
Toeg.Officier B.S. Velsen.

- - - - - - - - - - - - - - - -

Velsen, 25 Mei 1945.

Jock,een Britse militair van de bewakingstroepen getekend naar een foto door de IJmuidenaar Ko van der Wel.

A No. 37

EXEMPTION FROM SECURITY RESTRICTIONS

ALLIED EXPEDITIONARY FORCE

Date Issued 30-5-45 Expires on 30-6-45

Renewed till .....

Surname Hoekstra First Names P.

Address Oosterduinplein 96 Velsen

Indentity Card V 15/012415

Signature of Holder P Hoekstra

The person named above is granted exemption, as shown underneath from restrictions respecting: CURFEW – TRAVEL – PROHIBITED AREAS
Avondklok – Reizen – Verboden gebieden

PARTICULARS OF EXEMPTION
Bijzonderheden omtrent vrijstelling

Travelling out and in IJmuiden
Courier of the municipality

ALLIED EXPEDITIONARY FORCE
CIVIL AFFAIRS
OFFICE
SIGNATURE .....
DATE 30/5/45.
DETACHMENT No. 207 US/BR

Baret badge en schouderlint van het Britse Royal Berkshire Reg.
Britse bewakingstroepen gelegerd in IJmuiden. juni/augustus 1945

Sigaretten en chocolade waren de fel begeerde artikelen tijdens de zomermaanden van 1945.

V E L S E N.

Zondag 12 Mei 1940, 1e Pinksterdag
1e bominslag in IJmuiden. Grote materiële schade. Door evacuatie geen persoonlijke ongelukken.
Prinses Juliana, Prins Bernhard en de Prinsessen Beatrix en Irene vertrekken ± 21 uur, na een kleine rustpauze in het Raadhuis, van IJmuiden uit naar Engeland aan boord van de Britse torpedojager Codrington.

14 Mei 1940 Paniekstemming wegens de geruchten dat de Spoorbrug, de Hoogovens en het fort zouden worden opgeblazen.
Talloze Joden vertrekken van IJmuiden uit naar Engeland.

16 Mei 1940. Duitse bezetting komt binnen.

18 Mei 1940. Gerucht dat de Führer dood is. Publiek in IJmuiden liep te hoop.

26 Febr. 1941 Stakingen in Velsen in verband met Joden-arrestaties te Amsterdam.

1 Sep. 1941. Werkzaamheid van gemeenteraad, Burg. en Weth. wordt stop gezet.

1942. Graven van tankgrachten.
Evacuatie van Oud-IJmuiden.

5 Dec. 1942. Brandstichting in het Raadhuis.
Begin van de grote evacuatie.

2 Febr. 1943 Viertal inwoners gefusilleerd.

13 Febr. 1943 Bombardement, 4 huizen verwoest en 253 beschadigd.
Volgen bombardementen op 2 Mei 2x, 3 Mei drie slachtoffers bij P.E.N., 14 Mei, 16 Dec. Brandbommen. 190 maal luchtalarm.
In 1943 tengevolge van bombardementen 351 percelen zwaar beschadigd.

Terugvoering Nederl. leger in Krijgsgevangenschap.
Stakingen naar aanleiding hiervan.
Twee inwoners gefusilleerd op 2 Mei 1943.

1 Juni 1943. Inlevering radiotoestellen.

26 Mrt. en 24 Aug. 1944. Zware bombardementen op IJmuiden.

16 Apr. 1944. Grote razzia in Velsen (Noord).

19 Sept. 1944 Ontruiming van Velsen (Noord) en IJmuiden. Begin van het opblazen en slopen van zeer veel woningen.

24 en 25 Nov. 1944. Huize Rooswijk afgebrand.

8 Mrt. 1945. Velsense ingezetene doodgeschoten als represaille aanslag Rauter.

Totaal:
3190 woningen verwoest.
4600 beschadigd
9 scholen verwoest
31 " beschadigd
2 kerken verwoest
10 " beschadigd
159 andere gebouwen verwoest
363 " " beschadigd

Ruim 10.000 m2 glas nodig.

8.JOODSE BRIGADE IN IJMUIDEN. AUGUSTUS 1945

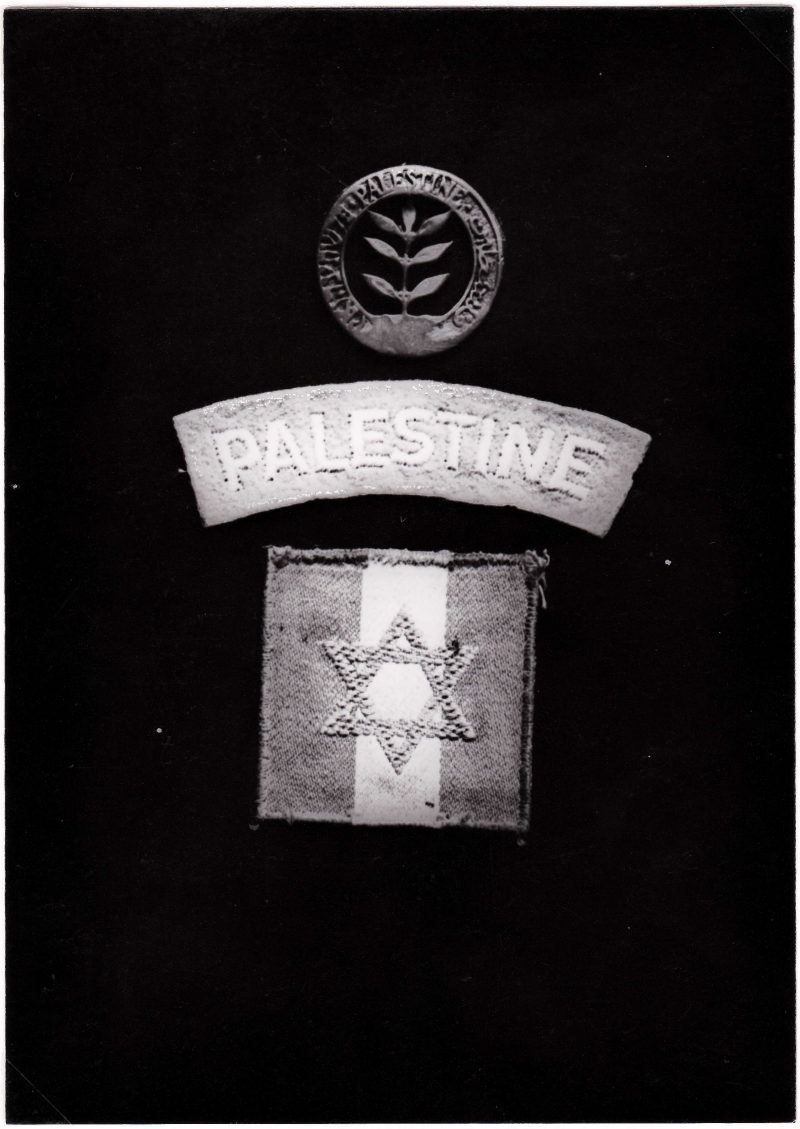

Uitmonsteringen
Jewish Brigade

Boven:
Baret badge
Midden:
Schouderlint
Onder:
Brigade Embleem

Van medio augustus 1945 tot begin 1946 was de Joodse Brigade in IJmuiden gelegerd.

Acme

A large German prisoner of war camp near Haarlem, Holland, has been placed in charge of a brigade of Jewish troops. Above, two POW's, guarded by a soldier with a tommy gun, snap to salute a Jewish officer.

Onder toezicht van een soldaat van de Joodse Brigade zijn Duitse krijgsgevangenen bezig met het opruimen van prikkeldraad versperringen voor de gereformeerde Ichtuskerk tussen de Kompasstraat en de Fahrenheitstraat (achtergrond) in IJmuiden. november 1945

Een soldaat van de Joodse Brigade bewaakt twee Duitse Krijgsgevangenen die belast zijn met straat reinigingswerkzaamheden op de Julianabrug in IJmuiden. november 1945

NEDERLANDSCHE BINNENLANDSCHE STRIJDKRACHTEN
INTERIOR MILITARY FORCES OF THE NETHERLANDS

K 256

B. S. VELSEN
Gewest 12
Bat. I
Telefoon Bataljonsbureau 5353
Bataljonscommandant 5555 (toestel 003)

VELSEN, 3 Augustus 1945

AAN Den Heer P.v.d. Berg
Duinlustparkweg 62
S A N T P OOR T

In verband met het feit, dat de B.S. Velsen wordt opgeheven, verleen ik U hierbij eervol ontslag uit de B.S.

Ik doe dit onder dank voor het werk, wat gij verricht hebt en voor de wijze, waarop gij Uw taak in de B.S. te Velsen hebt vervuld.

C.-Bataljon I Gewest 12

(J.H.A.K. Gualthérie van Weezel)

9.AFBRAAK EN VERNIELING IN IJMUIDEN-OOST. 1945

Stationsweg IJmuiden-Oost, Smederij fa.Eriks. mei 1945

Luchtopname van IJmuiden-Oost gezien in Noord-Westelijke richting onderaan op de foto de bebouwing aan de Willembeeksweg en R.K.kerk,rechts de Zeeweg,midden Engelmundusweg,linksboven het Velserduinplein,rechtsboven bebouwing aan de Piet Heinstraat, en middenboven Garage Stormvogels aan de Kalverstraat.foto 1946

IJmuiden-Oost gezien vanaf de toren van R.K.kerk [paterskerk] in Noord-Oostelijke richting,linksonder de Zeeweg,linksboven bebouwing aan de Ruyterstraat,Lagerstraat en Willebrordstraat, middenboven smederij van de fa.Eriks aan de Stationsweg, middenrechts bebouwing aan de Heidestraat en Troelstraweg.
winter 1945/1946

De Engelmundusweg in mei 1945 op deze plek loopt nu ongeveer de Lange Nieuwstraat op de plaats linksbeneden staat nu de supermarkt van Albert Heyn.

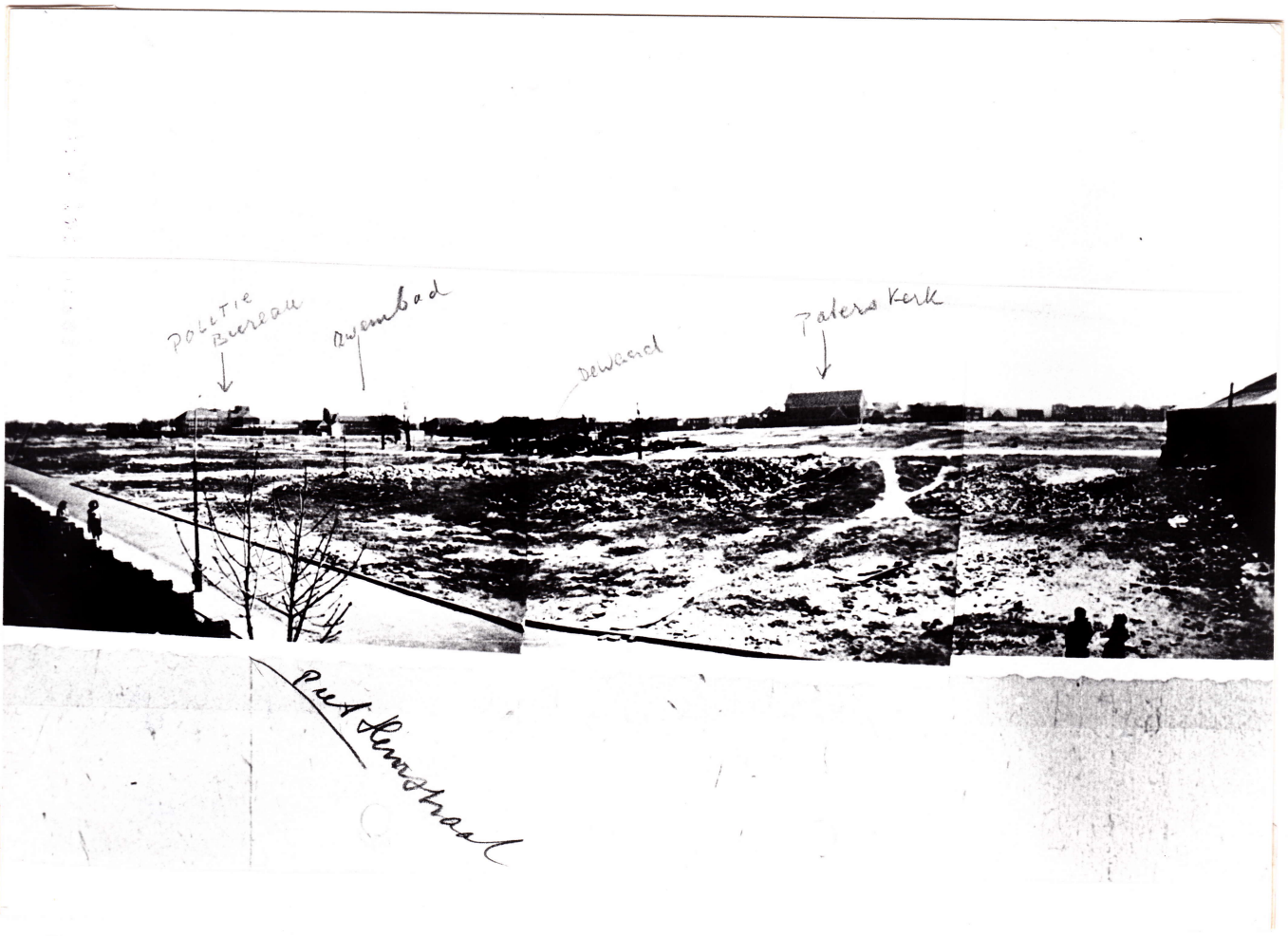

Links op de voorgrond de Piet Heinstraat winter 1945/1946

1
2
3

Gezicht op de Paterskerk
en de Willembeeksweg.
mei 1945

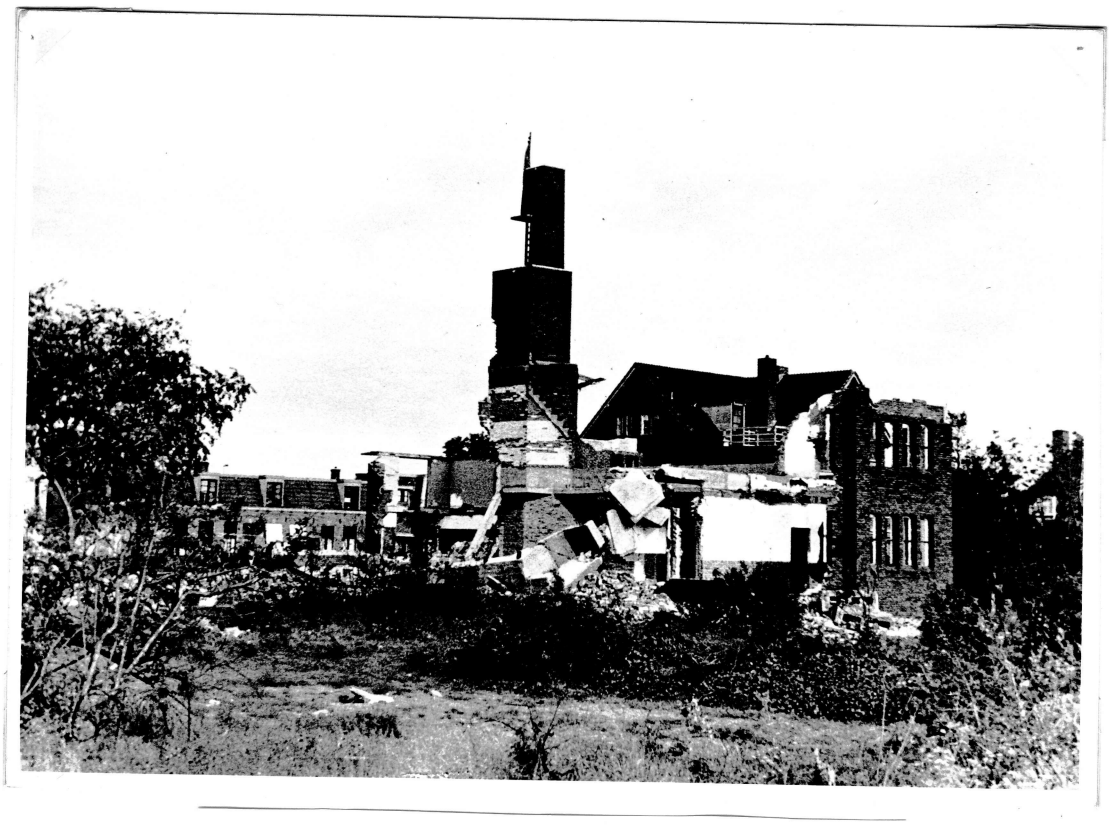

Restanten van de gereformeerde kerk
aan de Velserduinweg. mei 1945

Gezicht op de Velserduinweg en de Hervormde kerk met de huizen aan
de Rembrandlaan. mei 1945

Gezicht op de Ruyterstraat en Lagerstraat mei 1945

Gezicht op de Stationsweg met op de achtergrond de toenmalige Ambachtschool en de smederij van de fa.Eriks. mei 1945

Gezicht op de Willebrordstraat en de Velser spoorbrug juli 1945

Het terrein tussen Stationsweg en de voormalige Palmenstraat.
juli 1945

10.AFBRAAK EN BOMBARDEMENTS SCHADE TE IJMUIDEN-WEST EN HET HAVENGEBIED. 1945

Gezicht op de vissershaven. eind 1946

JE MAINTIENDRAI 14 september 1995

(Foto Bert Buurman)

AMSTERDAMS WATERPOORT

Reportage voor J.M. door Allan Penning

Eens heette het IJmuiden, de troosteloze hoop puin, die wij doorrijden, wanneer wij op weg zijn naar de poort van Amsterdams haven. Het is merkwaardig hoe de mof steeds weer een excuus wist te vinden voor de hopeloze ontreddering, die hij, waar hij zich ook bevond, wist aan te brengen. Hier was het dooddoenertje het schootsveld, dat gemaakt moest worden. Huis na huis viel onder de moordende slagen van de wrede en niets ontziende slopers en ongetwijfeld zullen de wakkere heren, die hier hand- en spandiensten verricht hebben, hun energie thans weer aan andere partijen aanbieden als hulp voor de wederopbouw. Zo blijft, denken zij, het werk aan de winkel!

IJmuiden is een verlaten puinvlakte, waar hier en daar nog een plukje huizen samenklit, verloren in de dorre eenzaamheid van de afbraak. Maar hoe dichter wij de oude haven naderen, hoe eenzamer en triester het beeld wordt. Slechts daar, waar de volmaakt ineengeschoten vishallen liggen, heerst nog een weinig bedrijvigheid, want daar, temidden van ingestorte daken, van verpulverde vloeren en deuren, die los in scharnieren bungelen, wordt nog de visafslag gehouden, als ware alles weer bij het oude.

Op de havenkaden liggen als vreemde, uit hun element gesleurde stalen monstervissen, de kleine onderzeeërs, die de moffen tot hun groot verdriet achter moesten laten. Een bemanning van twee mensen was voldoende om deze kleine venijnige monsters zee te doen kiezen en menig schip werd door hen naar de kelder gejaagd. Nu liggen ze daar. Vergaan hun glorie, verroest hun verraderlijke alenhuid en zelfs ontdaan van hun dood en verderf zaaiende machine-ingewanden. Iets verder naar de mond ligt het huis, waarin zij in die dagen van meedogenloze vernielingsstrijd na gedane arbeid terugkeerden, de duikboot-basis. Een machtig blok van gewapend beton, dat zeker in lekenogen, maar zelfs in de ogen van meer-bevoegden voor ondoordringbaar moet zijn gehouden. Metersdik beton, zo zwaar bewapend, dat naar menselijke berekening geen bom er schade aan zou kunnen brengen; doch ook hier faalde de mof wederom, ook hier rekende hij buiten de niet te becijferen vorderingen, die de techniek aan de overzijde had weten te maken. En al bleven zij dan ook ten dele gespaard, al werden zij niet als een kaartenhuis uiteengescheurd, toch havende de voortdurende bommenregen hen zodanig, dat geen onderzeeër of snelboot zich in de basis meer veilig kon wanen.

Waar eens de bijeen geschooierde „Deutsche Hochseeflotte" lag gemeerd, liggen nu de Engelse schepen. Fier en trots waait daar de vlag der bevrijding, de Union Jack, in het oude IJmuiden. Het zijn maar bescheiden vaartuigjes, maar ze doen een schitterend werk, een werk, zonder hetwelk onze Amsterdamse haven tot een dode gracht zou verworden.

In de wijde verte dobbert een notedopje op de witgetopte golven, die door een stoere Noordwester worden opgezweept. Als kleine poppetjes dansen een stuk of vijf man in het sloepje op en neer en dan plotseling schiet op een afstand van tussen de drie en vierhonderd meter een fantastische waterzuil naar boven. Het water staat gedurende enkele seconden als een reusachtige pilaar omhoog, dan valt het, bijna traag, naar beneden en vormt zich temidden van de hoge golven een schier spiegelglad vlak, waarin een dartelend spel van steeds verder om zich heen grijpende waterkringen zich afspeelt.

Hier zijn de wrakruimers van de Engelse Marine, de „Wreck Disposal Units" aan het werk. Rustig en zonder ophef, zonder de grote trom te roeren gaat het werk dag na dag voort. Van Zondagen of feestdagen trekken zij zich niets aan. De ingang naar de Amsterdamse haven moet zo spoedig mogelijk vrij zijn!

Al spoedig scheren wij over het water in een kleine puffend motorbootje, dat de wrakruimers de vriendelijke naam van „puffing Billy" hebben gegeven. Wij stormen op het andere notedopje aan om eens van nabij te zien, hoe dat opruimingswerk bij de kop wordt genomen.

Voor de eerste maal in ons leven hebben we nu een dieptebom gezien. Wij hebben er zo ontzettend veel over gelezen, dat de kennismaking eigenlijk tegen valt. Het zijn maar kleine, onschuldig uitziende drums; zij doen denken aan vaatjes carbid en langszij van het moederschip hebben we ze in gereedheid zien brengen. Het enige verschil met een gewone kleine drum is dat er in het bovendeksel een koperen bus wordt ingeschroefd, waarvan de inhoud de ontsteking teweeg zal brengen. Als Siamese tweelingen worden ze met behulp van een stalen kabel aan elkaar gekoppeld. Daarnaast hangt een gummi-balletje, dat er minstens even onschuldig uitziet. Dat is de kabel, die de electrische stroom zal doorvoeren om de dieptebom te doen springen.

De wind is straf en een van onze medepassagiers, die niet over al te sterke zeebenen schijnt te beschikken, begint al raar rond de neus weg te trekken. Maar hij houdt zich flink. Alleen zie ik, wanneer een walmpje rook uit de pijp van den roerganger langs zijn neus trekt, hem even het hoofd afwenden. Hij is een vurig roker, maar de beschaafde lucht van de Capstan schijnt hem op het ogenblik niets te zeggen. Enfin, mocht er iets gebeuren, dan hangt hij zó over boord en de kans op vlekken is betrekkelijk gering. Zonder ongelukken komen we langszij en manmoedig klautert hij ons na in de andere schommelende geschiedenis....

Nu gaan we meten, waar het wrak precies ligt. Links van ons steken een paar brokken roestig staal boven het water uit. Een enkel brokstuk van een mast wijst naar het hemelruim, waar de donkere wolken jagen, als de versteende arm van een drenkeling, die om hulp roept. Het is de „Van Rensselaer", die in de Meidagen nog in de haven door de moffen naar de kelder werd gejaagd, een schip, volgeladen met weerloze vluchtelingen, mannen, vrouwen en kinderen! Maar het wrak ligt er vrij ongevaarlijk voor de scheepvaart en het ruimen daarvan kan wachten. Maar in de monding van de haven, de „bottle-neck" van Amsterdam, hebben de Duitsers de „J. P. Coen" en de „Tjikini" doen zinken. Zij hoopten hiermede de haven voldoende te hebben versperd, want uit de aard van de zaak was het onmogelijk IJmuiden geheel te sluiten. Zij zelf toch wilden van de haven gebruik blijven maken en dus moest er een geul open blijven, die bij gevaar snel gedicht zou kunnen worden. Zo liggen dus thans die twee wrakken daar op de bodem en, wil men weer schepen van enige diepgang binnen kunnen loodsen, dan moeten deze uit de weg. Veertig voet water moet er staan, willen de oceaanreuzen, waarop Amsterdam met recht zo trots was, weer huistoe kunnen varen.

Het opmeten van het wrak gebeurt met een zogenaamd „echolood", een instrument, dat de geluidstrillingen meet als een soort seismograaf en deze gepeilde diepte op een papieren band registreert. De motor van de boot zorgt voor het opwekken van de geluidstrillingen, waarvan de voortplantingssnelheid in het water natuurlijk bekend is.

Zo lezen we af, dat we thans in water van dertig voet varen, maar al spoedig begint de lijn te stijgen. De diepte vermindert tot 28, dan 24, dan 23 voet en op de papieren band zien we precies getekend in welke grillige vormen het wrak op de bodem van de monding ligt. De dieptebommen worden overboord gezet en gevierd tot op enkele voeten boven het peil en de plaats waar men de lading wil plaatsen. Langzaam vaart onze notedop vooruit, totdat men op de plaats is, waar volgens het „echolood" he wrak moet worden opgeblazen. Dan vieren! En de Siamese tweeling van dieptebommen ligt op zijn plaats van bestemming. Het stalen kabeltje wordt aan een boei vastgemaakt, waaraan later nog andere kabels van dieptebommen zullen worden bevestigd en de gummikabels voor de ontsteking worden uitgevierd, totdat men op een veilige afstand is gekomen. Eén enkele druk op de ontstekingsknop en met een enorme slag ontploffen de op de waterbodem rustende bommen en tientallen meters hoog schiet de sierlijke waterzuil het luchtruim in. En weer is er een stuk van het wrak afgeslagen.

Door dit werk ontstaat natuurlijk op de bodem een kluwen van uiteengereten staal en het zou niet alleen een ondoenlijk werk zijn om al deze stalen en verwrongen stukken wrak door te branden en te lichten, maar een diepzeeduiker, die zich hiertussen zou wagen zou binnen enkele seconden met zijn luchtleiding zodanig in de knoop zitten, dat het hem ongetwijfeld het leven zou kosten. Daarom brengt men verschillende dieptebommen ook naast het wrak tot ontploffing. Zij slaan derhalve in de waterbodem een diepe kuil, waarin de afgeslagen stukken verzinken. Zo „begraaft" men eigenlijk het wrak, totdat ten slotte een bijna egale bodem is verkregen van de gewenste diepte.

(Foto Bert Buurman)

Die mannen, die thans hun werk op zo weinig opvallende wijze in onze haven verrichten, hebben op dezelfde wijze reeds de haven van Vlissingen en tal van havens in Frankrijk en België van wrakken bevrijd. Nog enkele dagen en ook IJmuiden zal weer open zijn en de rustige werkers, die dit werk van onschatbare waarde hebben verricht, zullen even onopvallend als zij gekomen zijn, weer de haven uitstomen. Inderdaad: „Thank you, boys!"

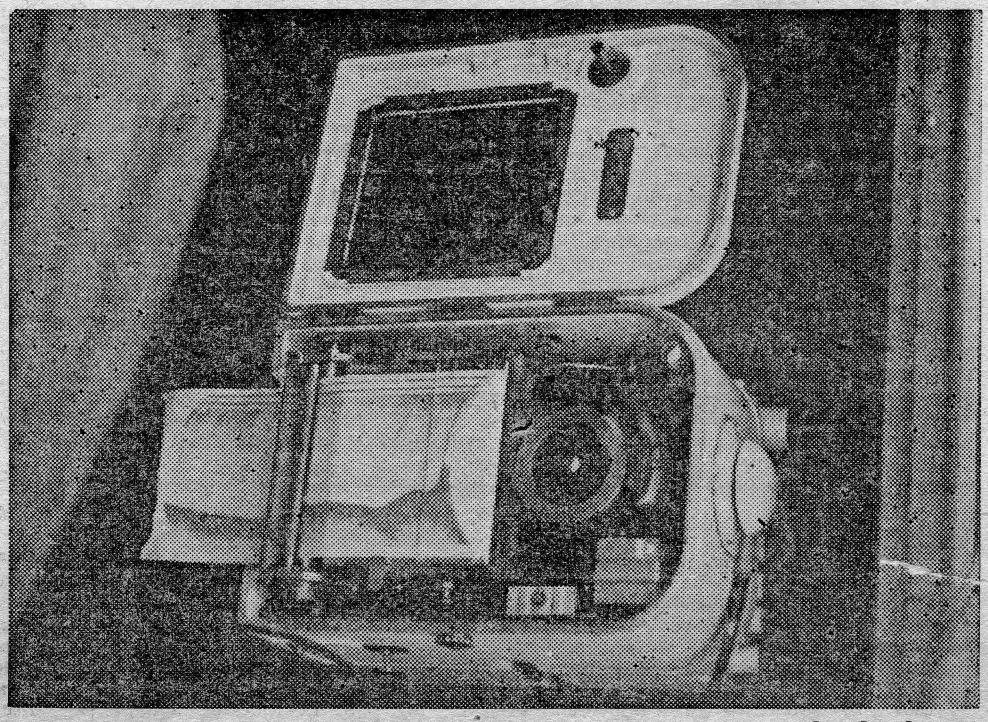

Op de papieren band wordt de gepeilde diepte opgetekend. (Foto Bert Buurman)

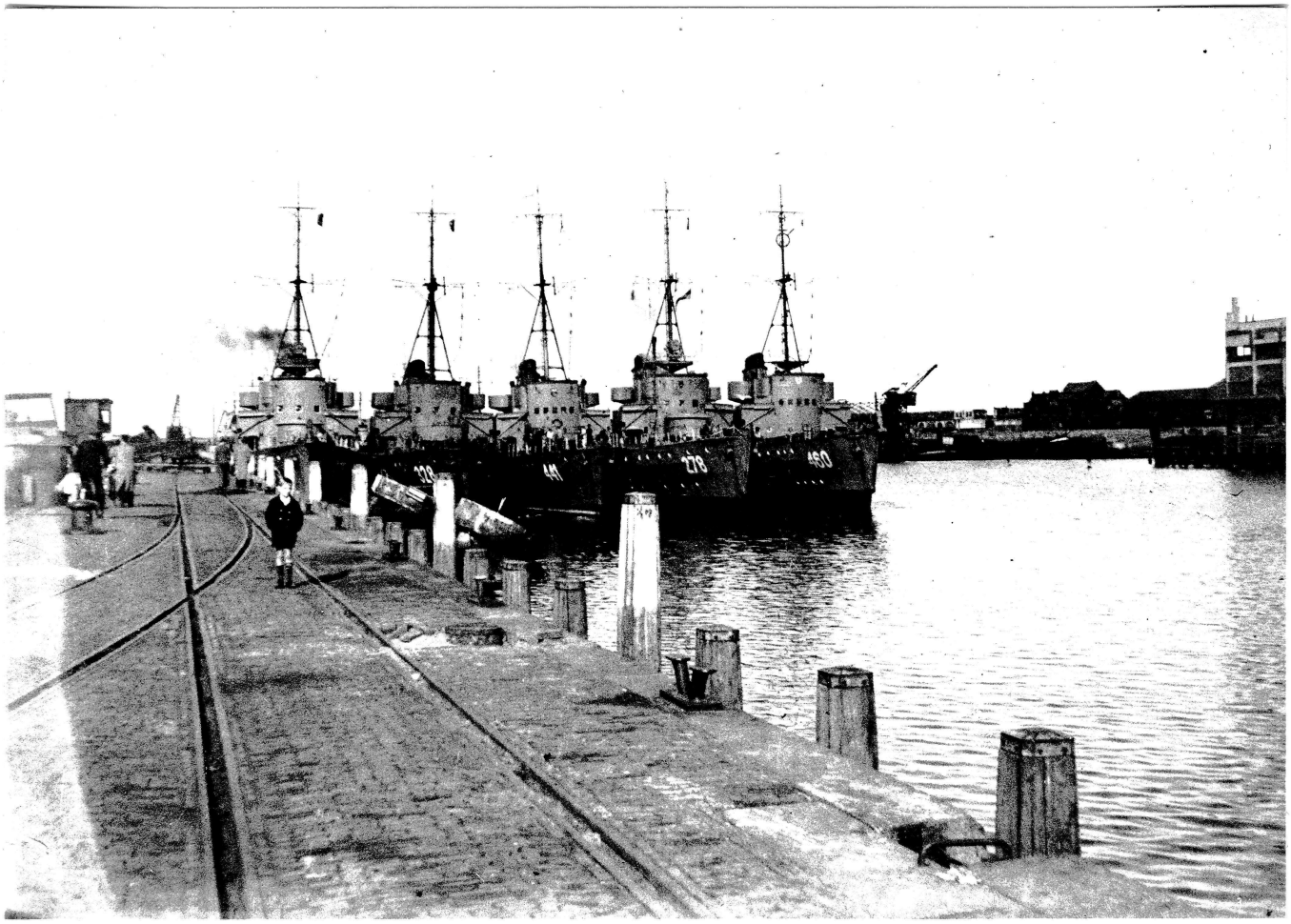

Duitse mijnenvegers afgemeerd aan de Trawlerkade op de voor[illegible] gezonken Duits patrouilleschip. mei 1945

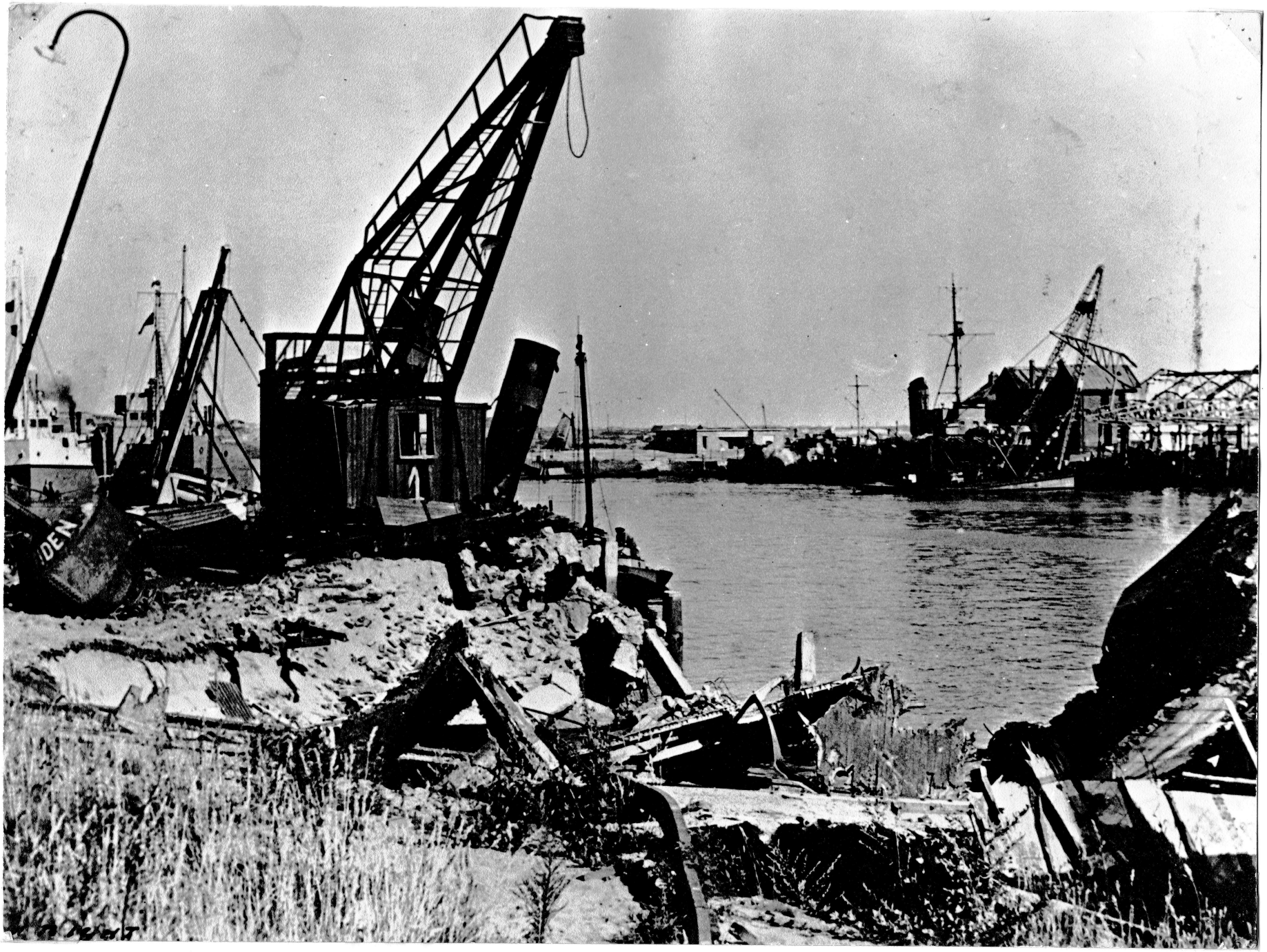

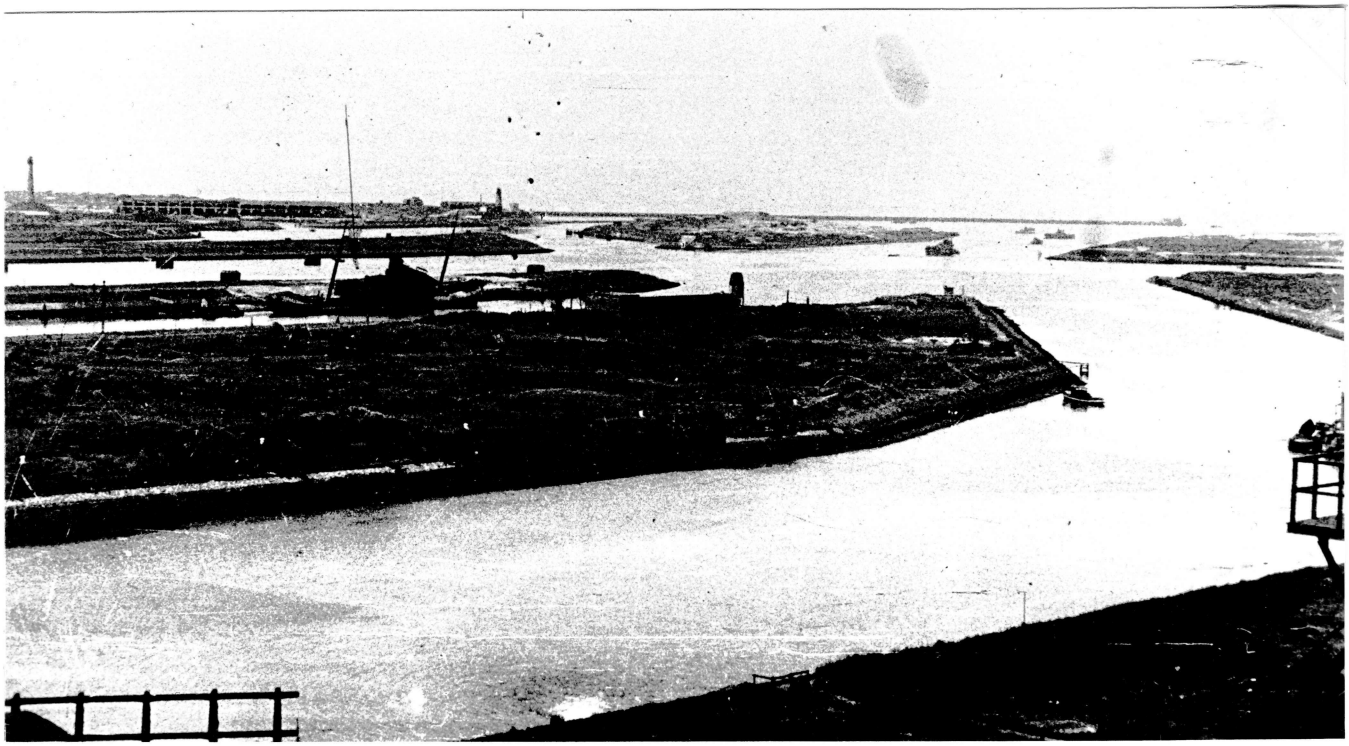

Havenmond gezien vanaf de Noorder sluis,linksmidden het bij een Britse bomaanval beschadigde m.s.Van Riemsdijk. mei 1945

Het zwaar beschadigde station van IJmuiden. mei 1945

Trawlerkade zuidzijde van de vissershaven kademuren zwaar beschadigd door bomtreffers met Boven:Britse en Onder:Duitse afgemeerde mijnenvegers.
mei 1945

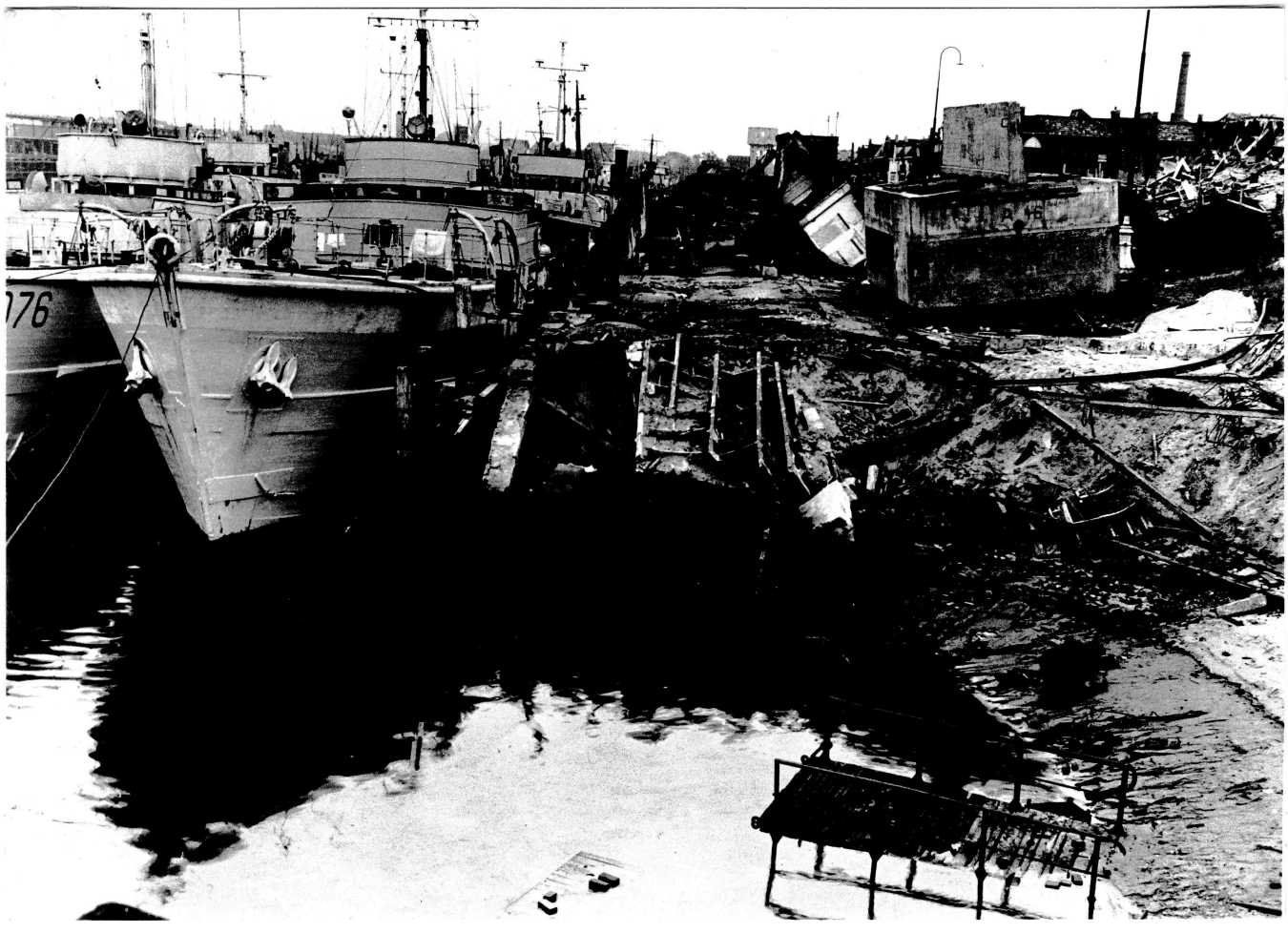

Kruispunt Sluisplein-Amstelstraat mei 1945

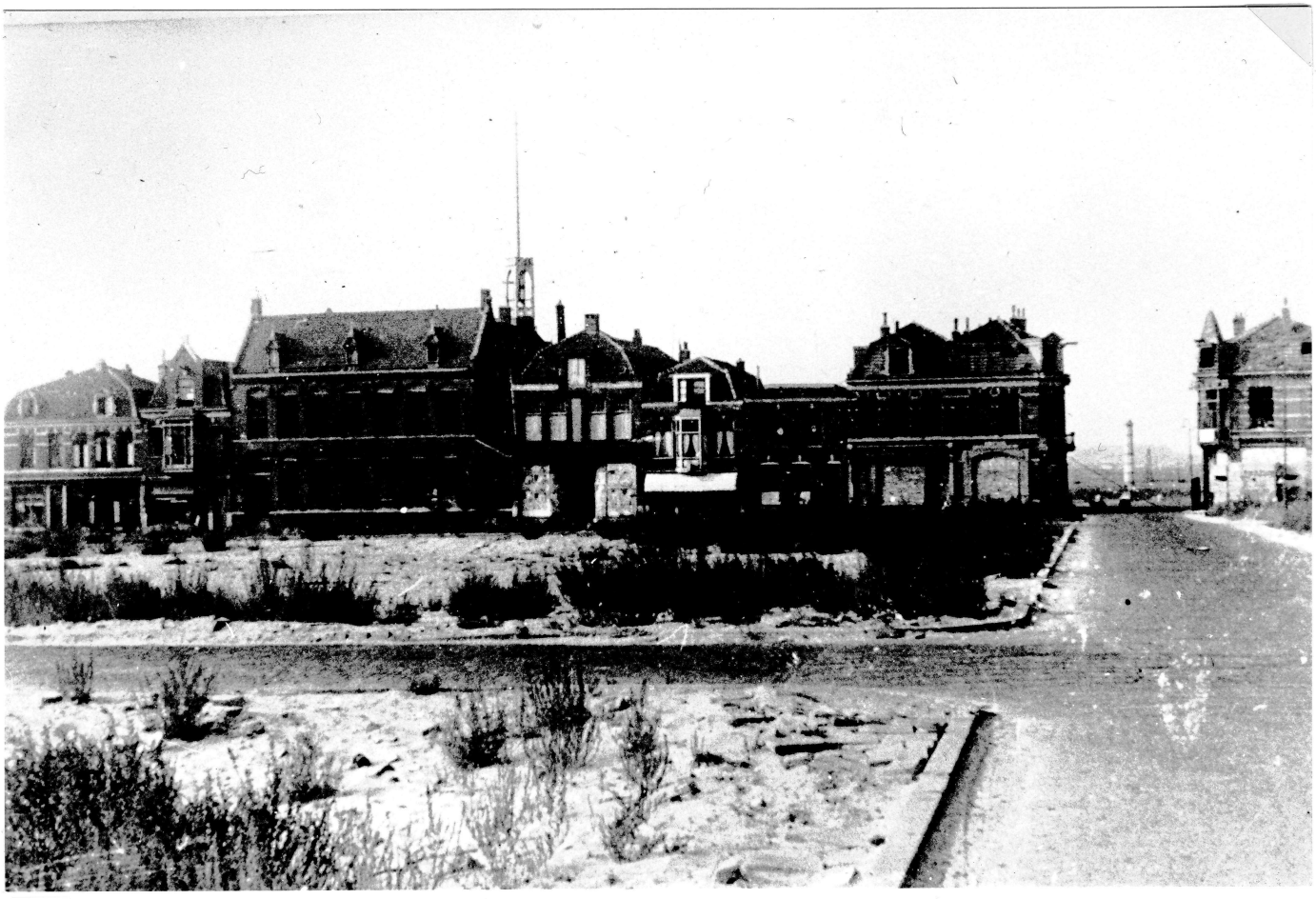

Gezicht op de Kanaalstraat,rechts Oranjestraat 1946

Cafe bij de kop van de haven mei 1945

Industriestraat mei 1945

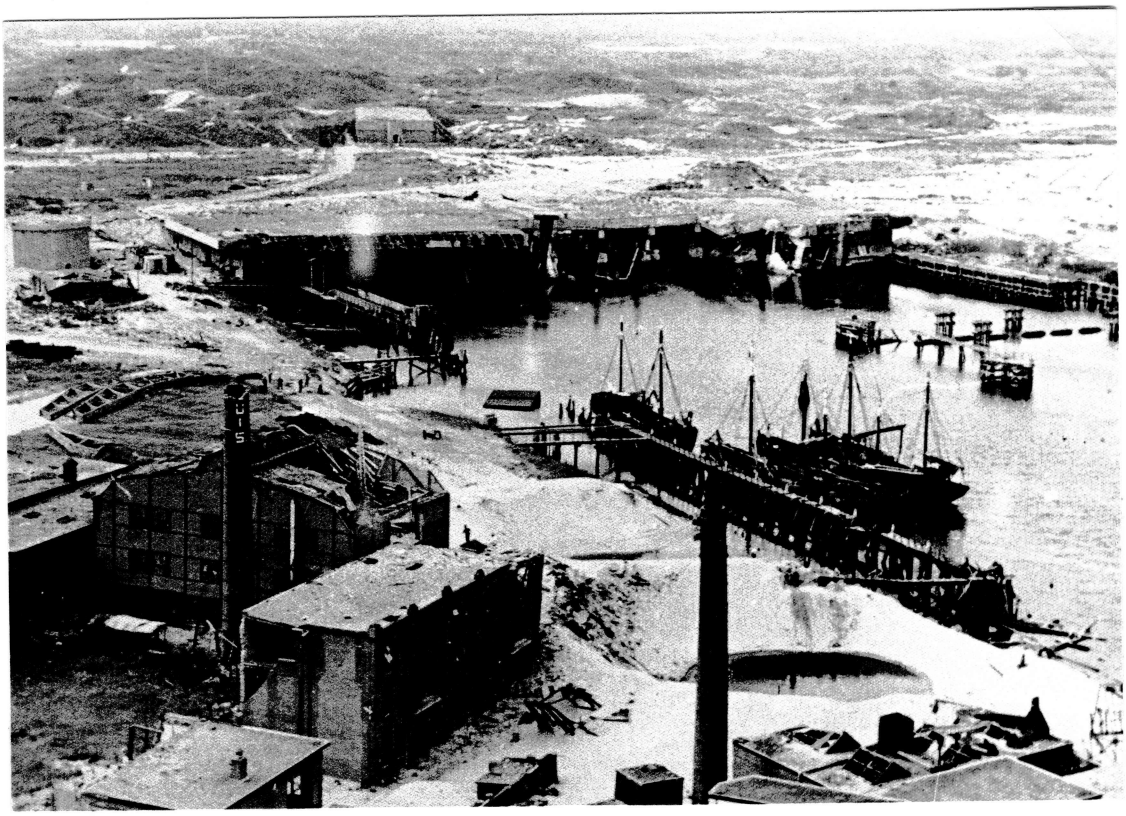

De door Britse bomaanvallen vernielde Schnellbootbunker 1 aan de Haringhaven. mei 1945

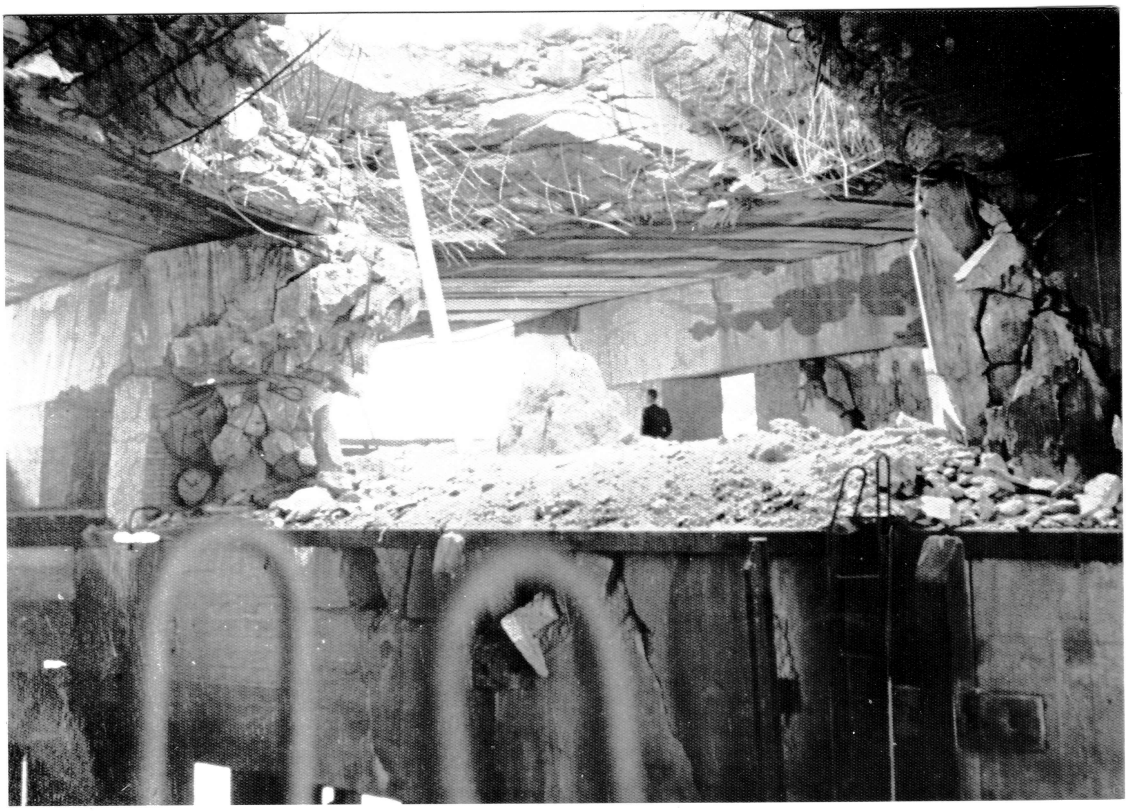

Voltreffer zware Engelse bom [Tallboy] Schnellbootbunker 1 mei 1945

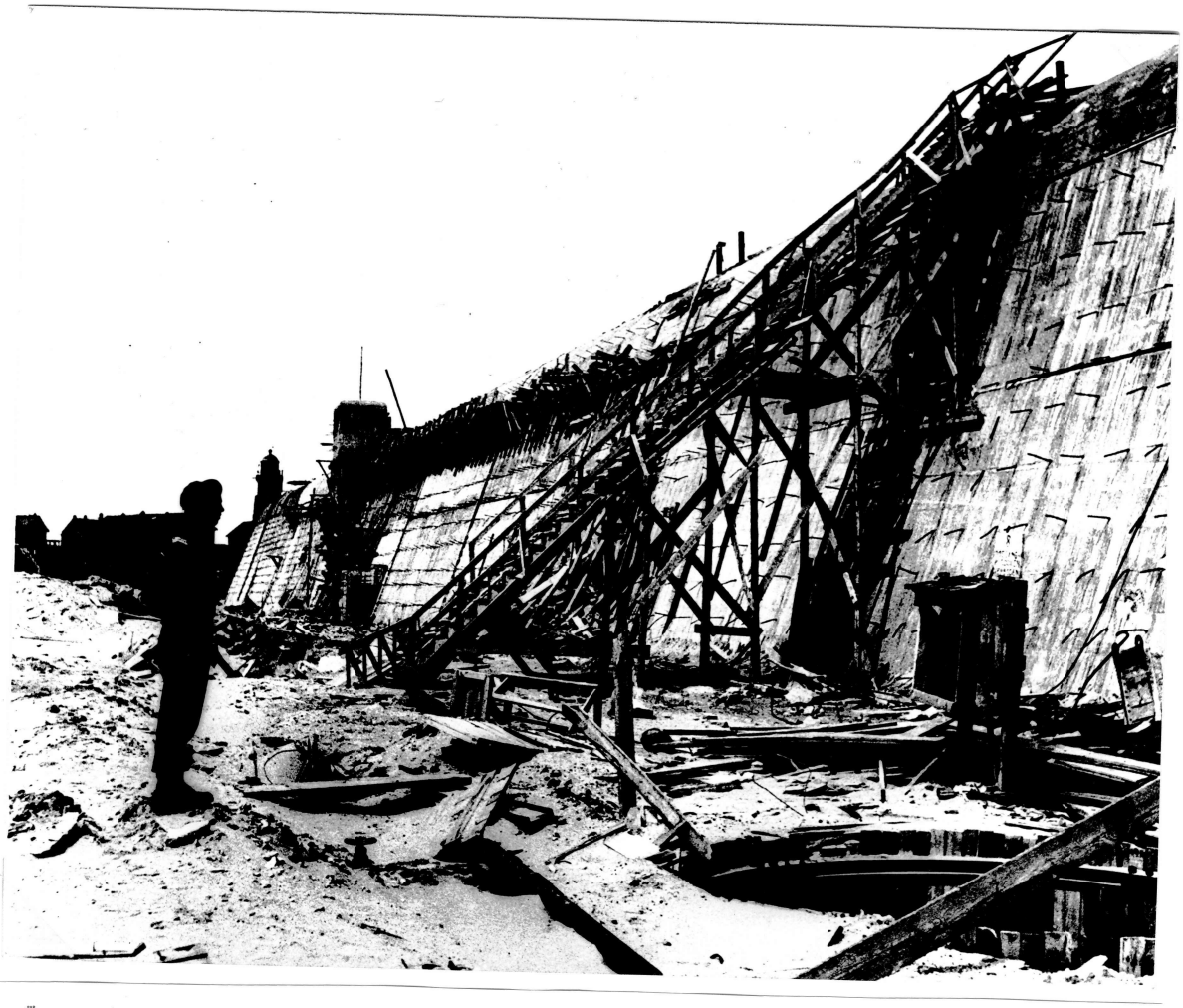

Een Canadees militair neemt de ravage in ogenschouw na de zware bombardementen op Schnellbootbunker 2. mei 1945

Onder:Tweemans onderzeeboten van het type Seehund achter gelaten door de Duitsers op hun basis aan de Buitenhaven/Hoogovens. mei 1945

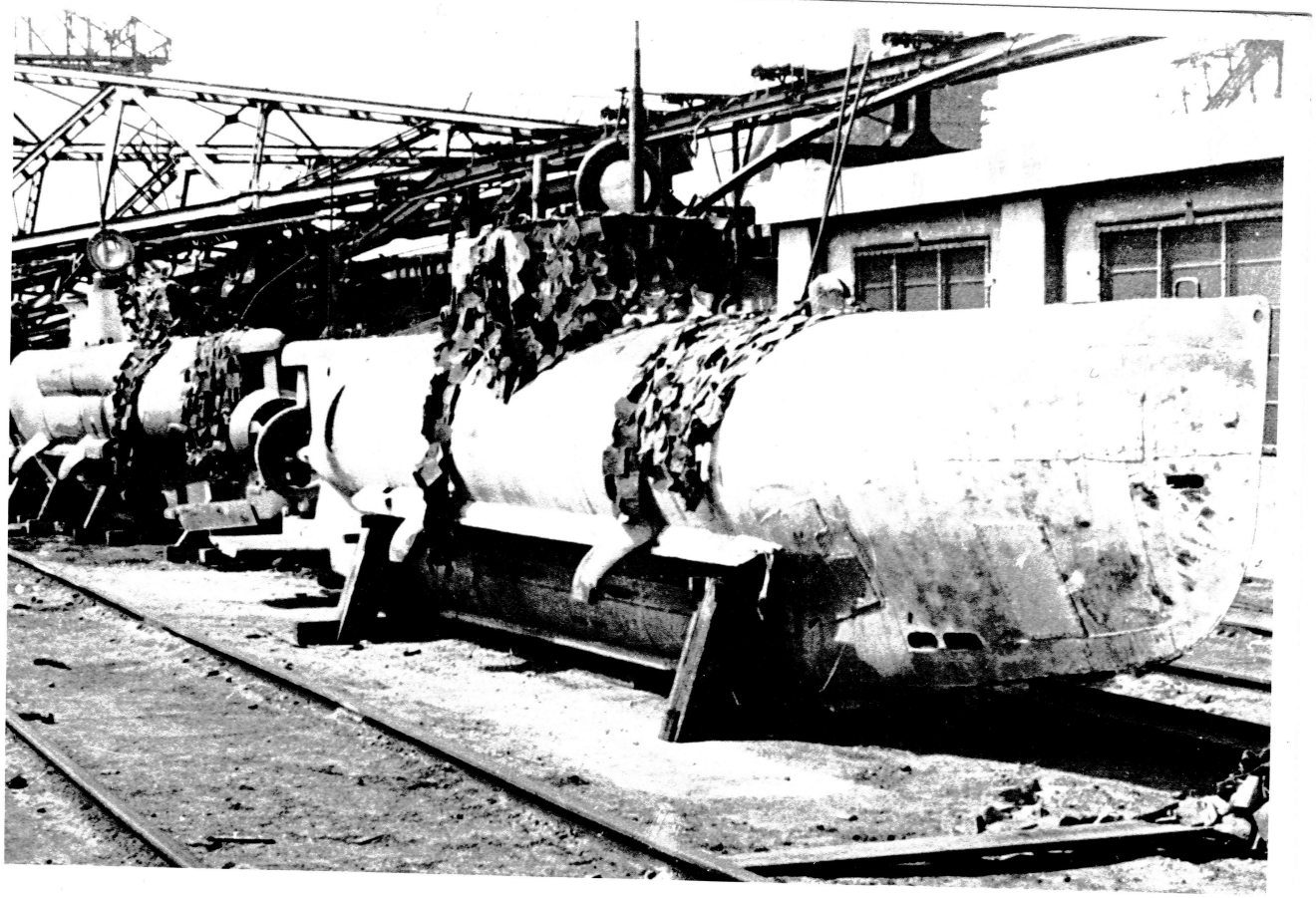

Vanaf mei 1945 tot eind 1946 was IJmuiden basis voor mijnenveeg operaties op de Noordzee,hier kiest een mijnenveger het ruime sop. Vissershaven, september 1945

Nederlandse genietroepen belast met opruimingswerkzaamheden poseren op de Steigerweg,Rechtsboven:het gebouw Kanaaldijk 240 de voormalige Hafenkommandantur het hoofdkwartier van Hafenkommandant Seeger. Begin 1946.

Mijnen in de duinen en op het strand

ijmuiden wat vertel je me nou?

door Jan van Baarsel

HET STRAND VAN IJmuiden was al zoveel jaren verboden gebied, de duinen waren al zo lang ontoegankelijk, dat velen na de bevrijding in mei 1945 hoopten er nu spoedig weer eens heen te kunnen trekken. Maar ondanks het mooie zomerweer kregen ze geen schijn van kans. De toestand was er levensgevaarlijk. In de tijd van de bezetting waren gigantische maatregelen genomen om een geallieerde invasie af te weren. De ene bunker na de andere was gebouwd, op talrijke plaatsen waren mijnenvelden gelegd. Na de capitulatie van de Duitse strijdkrachten was heel wat munitie achtergebleven die eerst naar een veilig onderkomen moest worden gebracht. Handgranaten lagen overal voor het oprapen. Een der grootste problemen vormden de landmijnen. Het in Londen verschijnende weekblad Vrij Nederland gaf op 16 juni 1945, dus ruim een maand na de bevrijding, een schatting van het aantal mijnen dat in de provincies Noord- en Zuid-Holland diende te worden opgeruimd: anderhalf miljoen. Verreweg de meeste projectielen lagen in de duinen. Bij de capitulatie van de Duitsers was hun de voorwaarde opgelegd dat ze aan de Canadese commandanten kaarten zouden overhandigen waarop de posities van de mijnenvelden nauwkeurig waren aangetekend. Dank zij deze gegevens kon al op 10 mei met de opruiming worden begonnen. Op 7 juni waren reeds 26.000 mijnen uit de grond gehaald. Daarbij was gebleken dat de verstrekte kaarten voor 95 procent klopten. Alleen op het strand waren ook de vroegere bezetters niet zeker van hun zaak. Een aantal projectielen was er al op scherp gezet in het jaar 1942. Ze waren zo dikwijls door het zeewater overspoeld dat er heel wat van plaats waren veranderd.

IJMUIDEN EN directe omgeving behoorden tot de eerste gebieden waar op grote schaal mijnen werden opgeruimd. Dat werk gebeurde ook hier door krijgsgevangenen. De situatie in IJmuiden bleef door de sterke Duitse troepenmacht die er was gehuisvest aanvankelijk zeer gespannen. De Canadezen namen geen risico dat er bij het vrijmaken van de mijnenvelden onzorgvuldig zou worden gehandeld. De krijgsgevangenen moesten op de knieën in het zand rondkruipen om de mijnen volgens de aanduiding op hun kaarten op te zoeken. Wanner het werk klaar was gebeurde het nogal eens dat men de Duitsers hand in hand door het gezuiverde terrein liet lopen. Er waren intussen waarschuwingsborden geplaatst bij de gebieden waar de opruiming pas in een later stadium zou kunnen worden aangepakt. Maar dat bleek niet overal mogelijk. Nog op 25 juni werd nadrukkelijk onder de aandacht van de burgerij gebracht dat mijnen ook vlakbij de bebouwde kom gevaar opleverden: „Blijft uit het duinterrein achter de Visserijschool, waar nog geen borden zijn geplaatst".

OOK HET RISICO dat de achtergebleven handgranaten opleverden gaf voortdurend zorg. Zelfs in een dorp als Santpoort en zijn directe omgeving, dus buiten de „Vesting IJmuiden" werden er veel op het land aangetroffen. Op zondag 3 juni zocht een groep opgeschoten jongens een groot aantal bij elkaar. Het werd een spel om de lonten te ontsteken en de handgranaten in sloten te gooien. Paling en witvis kwamen naar boven drijven. De vis werd graag voor een extra maaltje mee naar huis genomen. Een dag nadat dit was gebeurd werden biljetten aangeplakt met de tekst: „De burgemeester van Velsen verzoekt iedere burger die bekend is met de aanwezigheid van mijnenveld, ammunitie of verdere voorwerpen van die aard daarvan zo spoedig mogelijk ter gemeentesecretarie aan hem kennis te geven. Velsen, 4 juni". Hoe gevaarlijk de situatie was bleek de volgende middag weer eens duidelijk in Driehuis. In de bezettingstijd waren mijnen gelegd in de weilanden langs de Duin en Kruidbergerweg en langs de spoorlijn Velsen-Haarlem, ter hoogte van de gracht die de Duitsers hadden laten graven om tanks te weren. Na de bevrijding waren er waarschuwingsborden neergezet. Onbekenden haalden deze weg, naar men vermoedde om aan brandhout te komen. Het gevolg was wel dat twee niets vermoedende meisjes in een mijnenveld terecht kwamen; een van hen verloor het leven, het tweede meisje werd ernstig gewond.

DIKWIJLS GINGEN te IJmuiden lichtkogels de lucht in. Deze werden afgeschoten door jongens die in een bunker een rijke buit hadden gevonden. Anderen zochten, niet aan gevaar denkend, naar mitrailleur- en geweerpatronen. In Haarlem werden acht jongens tegelijk aangehouden die hun zakken hadden volgepropt met patronen, aangetroffen op een weiland bij de pontverbinding in Velsen. Menigmaal slaakten vele ouders de zucht: „Als al dat gevaarlijke spul eerst maar in een of andere opslagruimte zit". Maar ook daar zou niet alles veilig blijken. In de middag van donderdag 12 juli had er een zware explosie plaats op een weiland bij de Westerhoutweg in Beverwijk, waar achter de boerderij van Joor munitie was bijeen gebracht. 's Avonds volgde een nog heviger ontploffing in een der grootste munitiedepots van de gemeente Velsen, in een bunker achter Slingerduin. Een ooggetuige: „Er was een gedreun en gekraak dat het horen me verging. Plotseling werd een oranjekleurige bol van ontzaggelijke afmeting zichtbaar. Die bleef als het ware even zweven en spatte toen uiteen in ontelbare veelkleurige ballen en sterren. De luchtdruk die hierop volgde was zo geweldig dat de huizen op hun grondvesten stonden te schudden".

(Reacties op deze rubriek: schriftelijk aan dit blad met vermelding „IJmuiden wat vertel je me nou?", telefonisch 023-378601.)

MINEN

Festung IJmuiden Mijnenvelden

De mijnenvelden rond de festung IJmuiden zijn v.n. gelegd in de jaren 1942/1944, op de onderstaande locaties.

In het Noorden vanaf kust kilometerpaal 51 landinwaarts tot aan de anti tankgracht.

Aan de Oostzijde halverwege Beverwijk en Wijk aan Zee tussen de Zeestraat en de anti tankgracht.

De zware Flak batterij Bahnhof Oostelijk van het station Beverwijk geheel omringd door prikkeldraad versperringen waartussen 5000 mijnen gelegd waren van diverse makelei.

De Noordzijde van de Velser spoorbrug.

Ten Oosten van WN.66 de kustbattrij Wijk en ten Oosten van WN.67 de Ugruko stelling.

In Waterland en ten Oosten van Schoonenberg tot aan het Missiehuis overal aangegeven met de bekende borden met een doodshoofd en het opschrift, MINEN LEBENSGEFAHR.Ook maakte men veelvuldig gebruik van z.g. schijn mijnenvelden.

In het Zuiden van kust kilometerpaal 58 landinwaards tot aan de doorlaatpost aan de Duin en Kruidbergerweg. z.g. Gross minenfeld IJmuiden.

MAANDAG 5 MEI 1980

Ongedwongen ontvangst in burgemeesterswoning

Politie met oorlogsveteranen op pad door herbouwd IJmuiden

(Van één onzer verslaggevers)

IJMUIDEN. — „We hebben een uitgebreid programma. Het is allemaal overweldigend. En ook erg indrukwekkend. De mensen zijn hartelijk. Dankbaar. Wat ons hier vanmiddag in IJmuiden is overkomen is zonder twijfel één van de hoogtepunten van ons bezoek. Er zijn in de afgelopen tientallen jaren momenten geweest dat ik wel eens bij mezelf heb gedacht: „zouden de Hollanders ons nog kennen?" Toen ik gisteravond in het Amsterdamse „Opera-house" was en het publiek ons zo spontaan toezong kreeg ik een gevoel dat me vanmiddag ook weer overviel toen we een rijtoer door IJmuiden maakten. De Hollanders zijn ons niet vergeten. Het was allemaal niet vergeefs. Sorry, ik heb gisteravond in de opera zitten huilen en vanmiddag voelde ik me hier in IJmuiden geemotioneerd en dankbaar."

Jim Goodridge - „I am from Brenford-Ontario" - maakt deel uit van de groep Canadezen die op uitnodiging van het Amsterdamse gemeentebestuur een week te gast is in de hoofdstad. De nu 67-jarige Goodridge, destijds als sergeant-majoor van het Royal Canadian Regiment gelegerd in IJmuiden, kon zondagmiddag de verleiding niet weerstaan even een bezoekje aan de plek te brengen waar hij van 8 mei tot 6 juni 1945 had vertoefd. Er was nog maar één plek die hij zich wist te herinneren en die hij vrij moeiteloos terugvond. Het politieburwau aan het Tiberiusplein. Destijds het hoofdkwartier van het regiment.

Weerzien

Jim Goodridge meldde zich zondagmorgen omstreeks half twaalf bij de dienstdoende wachtcommandant. Terwijl de politiemensen, toch wel een beetje verrast door het onverwachte bijzondere bezoek, overlegden wat hun te doen stond, meldde zich opnieuw een „vreemdeling" aan het loket op het politiebureau. „My name is W. W. Reid. I am from Charlottetown..."

Plotseling stonden Goodridge en Reid weer tegenover elkaar in hetzelfde gebouw waar ze 35 jaar geleden ook samen hadden vertoefd. Reid als brigade-generaal, Goodridge - zoals gezegd - als sergeant-majoor. De ontmoeting was allerhartelijkst. Beiden maken deel uit van het 700-koppige gezelschap dat de hoofdstad bezoekt. Zij hadden elkaar echter nog niet ontmoet. Dat gebeurde op het politiebureau in IJmuiden waar ze beiden, waarschijnlijk gedreven door dezelfde gevoelens, zondag heenreisden zonder dat ze het van elkaar wisten.

De politiemensen begrepen dat ze beide mannen, die vergezeld waren van hun Amsterdamse gastvrouwen en gastheren, niet zonder meer aan hun lot konden overlaten. De koppen werden bij elkaar gestoken. Hoofdinspecteur M. J. Nieuweboer werd ingeseind en kwam snel opdraven. Ook oud-adjudant A. J. Wittebrood die de beide „hoge pieten" meemaakte in de Meidagen van 1945, werd opgetrommeld. Spontaan werd een rijtoer met politievoertuigen door de gemeente voorbereid. Het duingebied, de sluizen, de havens, het nieuwe IJmuiden, het oude IJmuiden.

Burgemeester Molendijk was intussen op de hoogte gesteld van de aanwezigheid van het bijzondere gezelschap in zijn gemeente. Met zijn echtgenote bereidde hij een korte ongedwongen „party" voor in de zonovergoten tuin van zijn woning. Daar arriveerde het gezelschap omstreeks half vier. Nieuwe ontmoetingen, nieuwe kennismakingen. Veel hartelijkheid.

Verrassing

Tussen de bedrijven door hadden de beide Canadezen een paar ogenblikken tijd om wat indrukken weer te geven.

Jim Goodridge over IJmuiden-nu: „Ik herkende de plaats niet terug. Geweldig ontwikkeld en gegroeid. Ik heb m'n ogen niet kunnen geloven. Ik ben blij dat ik het idee om er even tussenuit te knijpen heb gevolgd. De ontmoeting met mijn oude legervriend Reid was een evengrote verrassing als het IJmuiden dat ik vandaag heb gezien in vergelijking met dat wat ik me er van herinner uit 1945. Geweldig. Ongelofelijk!"

Ook de voormalige brigade-commandant Reid toonde zich dankbaar voor de verrassingstocht die de politie de beide mannen had bereid. „Erg onverwacht en daarom verrassend. Zeker voor mijn vrouw die ik veel heb verteld over de plaatsen waar ik ben geweest maar nog nooit zo duidelijk als vanmiddag. Van veel dingen die ik haar in de loop der jaren vertelde kon ik nu zeggen „kijk, daar is dit en daar is dat gebeurd." Als veteraan denk je vaak aan het oorlogsgebeuren terug. Je hoopt nog eens terug te mogen naar de plekken waar je zo veel herinneringen aan bewaart. Dat is nu gebeurd. Ik ben dankbaarder dan ik met woorden tot uitdrukking kan brengen."

Goodridge en Reid die beiden tijdens de oorlog het vasteland van Europa via Italië bereikten waren in 1945 voorbestemd om te worden ingezet in de Pacific. Op weg naat huis maakte „de bom" plotseling een

IJmuider Courant.

Toevallige ontmoeting na 35 jaar

einde aan die plannen. We gingen echt naar huis, de oorlog was voorbij," aldus Goodridge die daarna ook het kontakt met Reid verloor.

„In Canada," vertelt Reid, is het moeilijk om een reünie of iets dergelijks te organiseren. De afstanden zijn te groot. Voor ons is het bezoek aan Amsterdam een reünie geworden. In 1945 hadden we veel te vertellen aan onze familieleden. Nu zijn het de kinderen en kleinkinderen die we het blijde nieuws kunnen brengen dat het goed gaat met de mensen die we in 1945 achterlieten met hun „wounds of war".

Omstreeks vijf uur was het moment van afscheid in de burgemeesterswoning aan de Driehuizerkerkweg gekomen. De politieauto's reden voor. De mensen van het Velsense korps, niet weinig trots met hun bijzondere gasten, maakten nog eenmaal een ommetje door de gemeente. De oorlogsveteranen konden er geen genoeg van krijgen. Goodridge: „What a terrible damaged place we left...what a nice place we found back!"

☆ *Hoofdinspecteur Nieuweboer assisteert veteraan Goodridge (met baret) bij het instappen in één van de politievoertuigen.*

☆ *De Canadese bezoekers met het burgemeestersechtpaar op de kiek. Van links naar rechts: J. Goodridge, mevrouw Molendijk, burgemeester Molendijk, W. S. Reid en diens echtgenote mrs. Reid.*

Onze eigen bevrijders!

Nieuws en Advertentieblad IJmuiden. 6 mei 1980

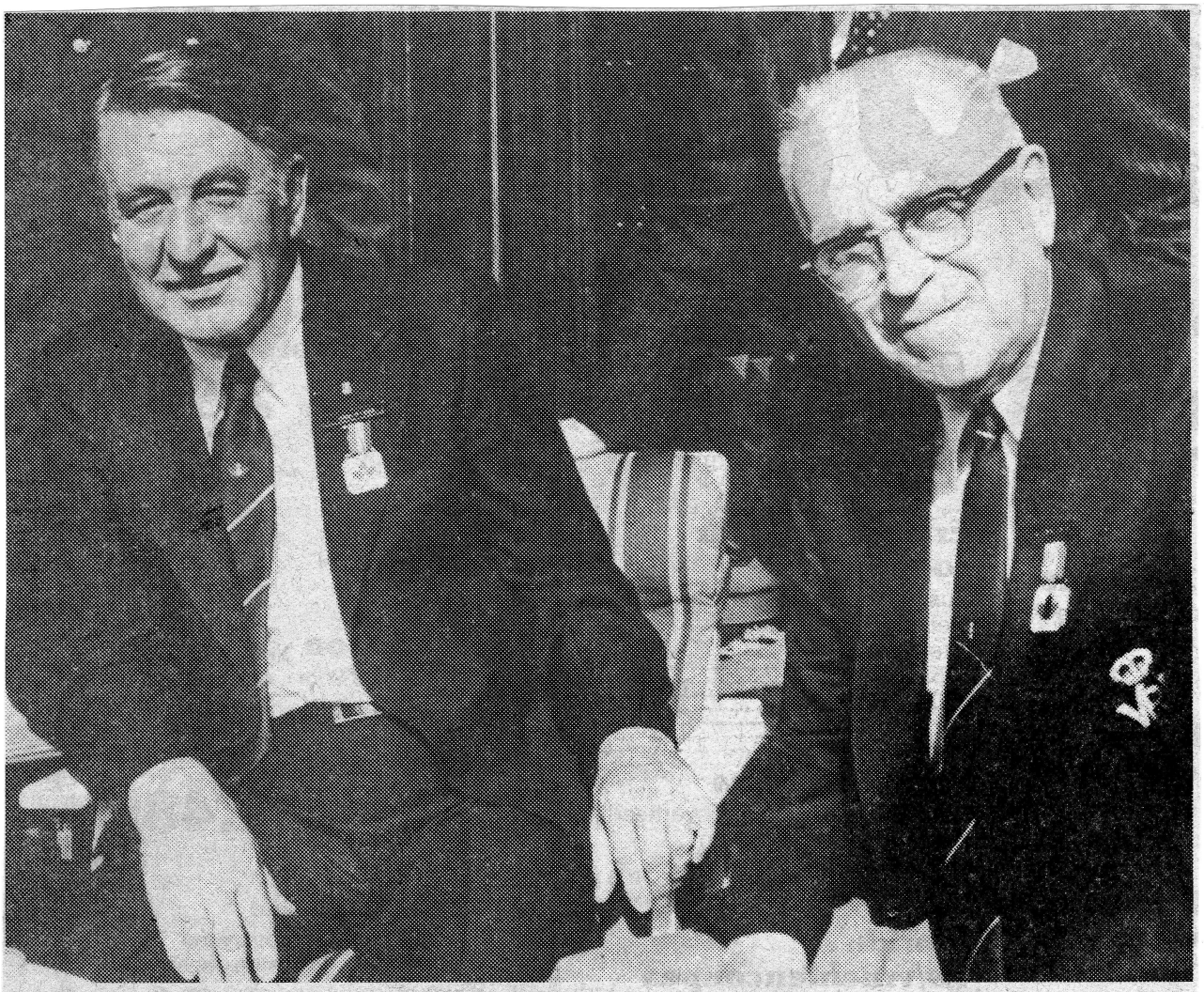

Totaal onverwacht arriveerde zondagmiddag op het hoofdburo van politie te Velsen Brigade Generaal L.K. Leid, overgekomen uit Canada, voor de viering van het 35-jarig bevrijdingsfeest, maandagmorgen in Amsterdam. Het informele en spontane bezoek was een grote verrassing voor hoofdinspekteur Nieuweboer en burgemeester Molendijk. En de verrassing werd nog groter, toen kort na aankomst van de Brigade-Generaal ook Sergeant Major J.L. Goodridge van The Roal Canadian Regiment arriveerde! Het was een ontroerend schouwspel toen beide oud-strijders, die elkaar vijfendertig jaar lang niet meer hadden ontmoet, elkaar op dezelfde dag en dezelfde tijd tegenkwamen op het hoofdburo, van waaruit zij zoveel jaren geleden het bevel voerden! Voor beide heren een komplete verrassing, evenals voor de vele oude kennissen die zij tijdens een rondgang door IJmuiden ontmoetten. Er was wél enig improvisatietalent nodig van de zijde van hoofdinspekteur Nieuweboer, maar hij wist snel een „ontvangstcommissie" op te trommelen, die deze zo speciale gasten een rondrit door de gemeente aanbood. Men bracht onder meer een bezoek aan de voormalige duikbootbunker, de sluizen en uiteraard aan het hoofdburo van politie, van waaruit beide heren de coördinatie in 1945 in handen hadden. Tijdens een gezellig gesprek in de tuin van burgemeester Molendijk aan de Driehuizerkerkweg - op de foto links onder Sergeant Major J.L. Goodridge, burgemeester Molendijk, Brigade Generaal L.K. Leid en uiterst rechts hoofdinspekteur Nieuweboer - uitten onze Canadese bevrijders onder meer hun verbazing over het voor hen na vijfendertig jaar bijna onherkenbare Velsen met zijn vele nieuwe wijken. Een Velsen dat hen in uitbundige voorjaarstooi, met bloesem en bloemen in de tuinen, begroette!
(Ekclusieve foto's: Johannes Dalhuysen).